ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №19

Стенограма пленарного засідання **15** квітня **2021** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №19

Стенограма пленарного засідання 15 квітня 2021 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання дев'ятнадцяте (Четвер, 15 квітня 2021 року)

Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» ...4

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЕ

Зал засідань Верховної Ради України 15 квітня 2021 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки, першої зліва, обов'язково із застосуванням сенсорної кнопки.

Готові реєструватися? Прошу реєструватися.

У залі зареєстровано 202 народні депутати України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні колеги, сьогодні день народження двох наших колег народних депутатів України: Анни Анатоліївни Пуртової і Тетяни Вікторівни Циби (Оплески). Вітаю! Бажаю успіхів, наснаги, досягнень, перемог!

Шановні колеги, переходимо до подальшого розгляду питання порядку денного. Це законопроект № 2194.

Шуфрич, поправка 1839. Не наполягаєте? (Шум у залі). Та давайте прямо зі «Слуги народу».

Увімкніть таймер, будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Починаємо ми наш робочий день з питання: навіщо сьогодні ми проштовхуємо цей безглуздий законопроект? Така неповага до народних депутатів третього скликання, які з кров'ю забезпечили нашим громадянам право власності на землю і як мудрі люди наклали мораторій на можливість її продажу тимчасово, поки не буде встановлено реальну, справедливу ціну на землю. Те, що зараз робиться, — це бажання обікрасти людей і забрати у них найдорожче, а вже не у них, а у їхніх дітей і онуків, — українську землю. Тому ми сьогодні і стоїмо на сторожі інтересів наших громадян.

Поправку прошу поставити на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, наступного разу пояснюйте, про що поправка, бо я знаю, що багато хто хотів підтримати, але не зрозумів, про що йдеться.

Поправка 1839. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46.$

Рішення не прийнято.

Поправка 1844. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! «Опозиційна платформа — За життя» продовжує наполягати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, поправку враховано.

Поправка 1847. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний пане Голово. Позиція партії «Батьківщина» щодо законопроекту, який зараз розглядається, полягає в тому, що цей законопроект (це стосується і законопроекту про обіг земель сільськогосподарського призначення) згідно із статтями 13 і 14 Конституції України неможливо приймати без всенародного референдуму, на якому українські громадяни повинні чітко відповісти на одне просте запитання: чи погоджуються вони з тим, що їх власність (а власником землі ϵ весь український народ) може знаходитися у вільному обігу? І якщо громадяни України зазначать, що так, вони цього хочуть і бажають, то в законодавстві щодо обігу земель сільськогосподарського призначення має бути передбачено жорсткий пріоритет українського фермера на придбання і використання української сільськогосподарської землі. «Батьківщина» організовує такий референдум для того, щоб запитати волю українського народу з цього питання. А поправку прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1847. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 50$.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Поправка 1853. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Пане Голово, спочатку поправка 1848.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1848. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую вам. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Мова йде про уповноважених осіб, які будуть здійснювати відповідний контроль. І, на жаль, повноваження контролюючих органів і уповноважених на контроль скорочуються відповідно до запропонованої поправки. Тому ми просимо залишити чинну редакцію Земельного кодексу, якою передбачено набагато більше можливостей щодо контролю.

Тому прошу відповідну поправку поставити на голосування. Сподіваюся, що завдяки нашій дискусії і нашій переконливості ми почуємо врешті від шановного пана Голови слова чарівні: прошу підтримати та проголосувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу підтримати та проголосувати, але комітет проти, поправку 1848 не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 40$.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Поправка 1853.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний Голово. Безумовно, ми сьогодні наполягаємо на тому, щоб було підтримано поправки, які вносяться нашими колегами, які є вивіреними і які є в інтересах держави, підкреслюю. На жаль, запропонований законопроект в основному є в інтересах тих людей, які після прийняття таких змін до Земельного кодексу через різні форми оренди візьмуть під контроль землі сільськогосподарського призначення. І це прикро, бо цей кодекс не в інтересах землевласників, а в інтересах тих людей, які фактично їх будуть грабувати.

Тому це антинародний законопроект, яким запропоновано антинародні зміни. Ми нагадуємо, що це питання врегульовано чинним Земельним кодексом. Він ϵ , він ді ϵ і захища ϵ права наших землевласників. Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1853. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 37.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1855. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Поправка стосується тих самих принципів, про які я говорив у попередньому виступі. Мова йде про врегулювання контролюючих функцій держави. І дуже прикро, що в цьому законопроекті фактично звужуються повноваження держави щодо контролю

в питаннях, пов'язаних із використанням земель сільськогосподарського призначення. Хто, якщо не держава, має контролювати відповідні відносини.

На жаль, поправками, які запропоновано авторами змін до Земельного кодексу, суттєво звужуються контрольні функції держави. Хочу нагадати, що питання землі ϵ питанням продовольчої безпеки. Тому ми і наполягаємо залишити (увага!) чинну редакцію Земельного кодексу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1855. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 37.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1859. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Наша фракція продовжує послідовно наполягати на кожній поправці з однією метою: привести законопроект у відповідність із Конституцією, не допустити в неконституційний спосіб продаж української землі, домогтися виконання обіцянки влади винести питання продажу землі на референдум, і лише після того, як буде позиція українських громадян, починати будь-які зміни і будь-які земельні реформи у державній політиці.

Прошу поставити цю поправку на голосування, якою передбачається пункт 7¹ частини другої статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення виключити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1859, комітетом не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1868. Шуфрич.

Поправка 1866. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя» вчергове нагадує про те, що ми подавали конституційне звернення до Конституційного Суду, де ми вказували на те, що ще 1 грудня 1991 року на референдумі народ сказав, що земля є матеріальною основою суверенітету і власністю народу.

І тому Конституційний Суд, відкривши провадження, якраз і підтверджує правову основу і конституційність та законність наших вимог. А тому ми просили б все-таки зняти цей законопроект з розгляду. Він суперечить Конституції, логіці і тим більше національним інтересам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1866 Німченка. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 1867. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Я хочу повідомити вам лише про те, що пропонується передати контрольні функції за додержанням земельного законодавства щодо прибережних вод і водних зон місцевим органам влади, сільським радам і таке інше.

Шановні колеги, наявність права на контрольні функції без наявності права на санкції – це потрясіння повітря порожнім звуком, ось що ми робимо.

По-друге, я хотів би сказати, що в законопроєкті мова йде про контрольні функції. А де функції охоронного характеру? Ви ж подивіться, ви в цьому законопроєкті вказуєте на те, що ε і охоронні функції, і функції контрольні.

Тому в цьому разі ми підтримуємо позицію: не чіпайте чинні норми, в тому числі стосовно водних зон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1867 Німченка. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 47$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1868. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. Відповідна поправка стосується забезпечення контролю за водоохоронними зонами та прибережними захисними смугами. І ми в своїй поправці надаємо вичерпний перелік уповноважених, які мають право здійснювати відповідний контроль. Наразі ми говоримо, що це може здійснюватися відповідним уповноваженим органом і центральної влади, і місцевими радами. Формулювання, запропоноване авторами законопроекту, не є конкретним і, на жаль, викликає сумніви, що наші водоохоронні зони і захисні смуги реально буде захищено.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1868 Шуфрича. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 48.

Рішення не прийнято.

Поправка 1876. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановний доповідачу! Шановні колеги! Одним із важливих питань державної земельної політики, агрополітики ϵ питання зрошення. Минулий рік показав, що засуха може просто

обнулити продовольчий потенціал країни. Більше того, нагадаю шановним колегам, що Україна є країною чи з не найменшим забезпеченням водними ресурсами на душу населення серед європейських країн. На жаль, до сьогодні ми не маємо зрозумілої політики щодо роботи водно-меліоративного комплексу, щодо роботи і дій влади і політики влади щодо відповідного агентства водних ресурсів. І якщо в цій ситуації проводити ще й земельну реформу, на жаль, можна взагалі зруйнувати наш агропромисловий потенціал.

Прошу поставити поправку на голосування.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1876 народних депутатів Лукашева, Павленка. Комітет пропонує відхилити поправку. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 49$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1878. Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуючий. Законопроект, який ми зараз розглядаємо, треба обговорювати не лише після всеукраїнського референдуму, який зараз організовує партія «Батьківщина», щоб запитати у людей, чи готові вони продавати сільськогосподарську землю. На жаль, цей законопроект повністю нівелює контроль з боку держави, а також, по суті, розбалансовує українське законодавство, яким врегульовуються питання купівлі-продажу, оренди землі, емфітевзису, суперфіцію і інші. Відтак поправка, яку я пропоную, стосується того, щоб не вносити зміни до Лісового кодексу України, оскільки це призведе до подвійного, потрійного тлумачення, неправильного використання, низки колізій в законодавстві. А це свідчить про низьку якість законотворчої роботи, на що Верховній Раді вказувала Венеційська комісія.

Дякую. Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1878 народного депутата Власенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1880. Королевська Наталія Юріївна.

Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний головуючий! Шановний доповідачу! Колеги! Все-таки хотілося б почути від влади, якою буде політика стосовно Державного агентства водних ресурсів України. Адже ті ініціативи, які звучать, викликають серйозне занепокоєння. На сьогодні бажання влади зруйнувати

агентство як цілісний водно-меліоративний комплекс, частину передавши МінАПК, частину залишивши в Мінекології, може призвести до надзвичайно небезпечних наслідків. Фактично це може позбавити сільське господарство води та зрошення, позбавити окремі населені пункти і регіони забезпечення водою, а також позбавити підприємства забезпечення водою, що, власне, на сьогодні здійснюється в рамках роботи цього єдиного цілісного майнового водно-меліоративного комплексу.

Тому, будь ласка, дайте нарешті чітку відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 1880 народних депутатів Королевської та Павленка. Комітет пропонує відхилити.

Прошу визначатися та голосувати.

 $\ll 3a \gg -51$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1881. Василь Іванович Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, ми вже добралися до лісів. Воду вже ми розкупили, дійшли вже до лісів.

Шановні колеги, ви ж подивіться, про що йде мова. Кожен, хто отримав право власності на землю, автоматично стає власником цих лісів, які розташовані на цій землі. Нехай вони посадять, виростять цей ліс, що зробили наші предки, виростивши ці ліси, а тоді набувають право власності.

Такий підхід взагалі антиправовий. Ви подивіться, що стосовно водного плеса ми маємо два об'єкти, в тому числі в цьому законопроекті, які стосуються землі і води. А що стосується лісів, то їх виведено із матеріальних ресурсів. Ось про що йде мова. І такий підхід суперечить логіці.

Спасибі. Прошу залишити чинну норму кодексу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1881. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 52$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1882. Василь Іванович Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. У продовження вищезазначеного я хочу сказати вам, шановні колеги, що землі з лісовими зонами відносяться до земель сільського виробництва, оброблення. Тому таке ставлення до лісів, яке передбачено цим законопроектом, однозначно вказує на наявність уже заздалегідь закладеної корупційної структури. Ті, хто вже кинув туди стрілу для привласнення земельних угідь, а таких латифундистів у нас дуже багато, вже передбачають отримання незаконного збагачення за рахунок того, що заберуть у людей право власності на ці ліси і право власності на користування.

I ще одне хочу сказати. Не забувайте ніколи, що ті пеньки, які залишилися, стають єдиним джерелом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1882 народних депутів Німченка та Шуфрича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 48$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1885. Волошин. Будь ласка. Немає? Добре.

Поправка 1887. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний головуючий! Шановний доповідачу! Правильно сказав Василь Іванович, що воду вже пройшли — добралися до лісів. І, власне, ця моя поправка стосується доповнення до статті 17 Лісового кодексу. Але все-таки хочу з'ясувати питання стосовно води.

Вимагаємо від влади чіткої відповіді щодо їх ставлення до системи зрошення і меліоративної системи. Наполягаємо на тому, що не можна руйнувати цілісний водно-меліоративний комплекс. Неважливо, звідки ним будуть управляти, з МінАПК чи з Мінекології, його потрібно зберегти.

На мій погляд, також сумнівною виглядає ініціатива щодо приватизації меліоративної системи. Такий досвід уже був в Україні, коли її передали місцевим органам самоврядування і порізали на металолом. Потім повертали назад. Так само може статися і в разі приватизації, коли систему буде вирізано, а потім наступна вже влада буде її повертати, вкладатиме мільярди, для того щоб її відновити. Але втратять люди, втратить країна, втратить екологія.

Тому закликаємо вас не допустити...

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1887 Павленка. Комітетом поправку не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 49$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1889. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Поправка стосується одержання державними лісогосподарськими підприємствами державних актів на право постійного користування земельними лісовими ділянками. Ми вважаємо, що редакція, запропонована нами, є кращою і більш вичерпною, ніж та, яку запропоновано авторами законопроекту. Тому ми наполягаємо на її розгляді і підтримці.

Сподіваюся, що після того, як ми, дійсно, дійдемо висновку, що прийняття такого закону не на часі, ми припинимо таки його розгляд і проголосуємо за направлення його на повторне друге читання. І це буде чесно, справедливо відносно наших громадян і самих себе.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1889, комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 49$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1892. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, ми вже дійшли до Чорнобильської зони. Ви ж подивіться... Ми бачимо цих постраждалих людей чи ні, яких наша держава або владні структури довели до цього через вибух цієї чортової атомної електростанції? Постраждали сотні, мільйони людей. Ви знайдіть, де тут захист інтересів цих людей. Чи ϵ якісь пільги стосовно користування землею, чи ϵ якість пільги для приватизації, для розподілу паїв на цих ділянках? Нема ϵ , нічого ви не знайдете, бо людина нікого з вас не цікавить. У вас одне: подивитися, як «раздерибанить» землю.

I тому ми вважаємо, що така постановка питання не відповідає ні Конституції, ні логіці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1892. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1893. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. У продовження хочу сказати наступне. Ми не знаходимо жодного компенсатора для цих людей, які там живуть. Ми зараз визнаємо, що багато з них нікуди не виїжджали. Зараз дуже багато туди повернулися.

Скажіть, будь ласка, вони що, не громадяни? Чому цей статус особливо цінних земель ми водним зонам надаємо? Передбачаємо, де можна урвати долар. А що ж тут, де особливо забруднені території, але на яких живуть люди? Чому ж ми не робимо нічого для людей? Чого ми тут посаджені чи представлені людьми, шановні колеги? Шановні колеги із «Слуги народу», ви кому служите з таким підходом?

Я прошу залишити це положення кодексу в чинній на сьогодні редакції. Не чіпайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1893. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 49$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1894. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Відповідні поправки стосуються контролю за використанням земель у Чорнобильській зоні. Я вважаю, що це питання врегульовано чинним Земельним кодексом. Тому ми просимо відповідну поправку виключити. Але, шановні колеги, що ми робимо?

Невелика довідка. Світовий банк розробив перелік категорій країн відповідно до вартості земель у цих країнах, виходячи з показника ВВП на душу населення. Про першу, другу категорії я навіть не кажу, нам і не мріяти там бути. До третьої входять Латвія, Литва, Словенія, Тайвань, до речі, Росія, Угорщина, Чехія і Словаччина. Четверта категорія: Білорусь, Казахстан, Туркменістан, Узбекистан, Філіппіни. Як ви думаєте, ми в якій категорії? В жодній! В жодній нас немає! А землю продавати хочемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1894, комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 52.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Поправка 1906. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я хотів би звернути вашу увагу на норми, якими передбачено діяльність в системі охорони навколишнього природного середовища. Ми вже підійшли до цього питання. Подивіться, де тут правосуб'єктність органу місцевого самоуправління. Я в попередніх виступах нагадував про те, що цього взагалі немає. Де ж все-таки правоохоронні функції? Правоохоронними функціями має бути передбачено і наявність санкцій. І тому такий підхід алогічний. Він не може бути застосований в природі і на практиці. І з точки зору правової визначеності він не несе ніякого розуміння, оскільки не має тої етимології, яка повинна бути стосовно охоронних функцій органів місцевого самоврядування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1906 Німченка. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 52.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Поправка 1907. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. У продовження цього хочу сказати наступне. Шановні колеги, ви можете зрозуміти, до якого безладу ми приведемо за наявності отаких норм і за наявності безсистемності суб'єктів притягнення людей до відповідальності, включаючи відповідальність адміністративну?

Шановні колеги, хіба не ви запропонували штраф у розмірі 150 тисяч гривень за спалення листя на городі? Шановні колеги, ϵ в голові у автора розуміння

цього питання? А тепер оці санкції будуть застосовувати клерки на місцях, не маючи ні юридичної освіти, ні практики правозастосування. І це буде біда. А біда ця буде для людей, бо опишуть все майно і почнуть ще продавати і конфісковувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1907, комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1908. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Просимо залишити чинну редакцію Земельного кодексу. Чесно кажучи, у мене запитання: а чого ви не подаєте нову редакцію Земельного кодексу? Після цих ганебних поправок я не хочу, щоб моє ім'я було пов'язано із Земельним кодексом. Я пишався тим, що в 2001 році 25 жовтня захистив права наших громадян на право власності на землю і на її використання. І я не хочу, щоб моє ім'я було пов'язано «с этим беспределом» в інтересах людей, які будуть грабувати землевласників.

Тому ще раз прошу і вимагаю: майте совість, відкличте цей законопроект, поверніть його на повторне друге читання. І давайте боротися з COVID-19. Учора із резервного фонду (так я зрозумів) уряд зняв гроші на вакцину. У вас розуму нема, щоб передбачити гроші на вакцинацію, тому і вакцин немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1908. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 56$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1916. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Власне, ця поправка стосується змін до Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», якою, зокрема, я пропоную посилити можливості місцевих органів влади, об'єднаних територіальних громад щодо захисту інтересів людей, які проживають на цих територіях. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1916. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 59.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1920. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Я ще раз підкреслюю, що цей законопроект ми розглядаємо, не дочекавшись всеукраїнського референдуму, який нам обіцяв Президент, але так нічого і не зробив, щоб цей референдум організувати, не дочекавшись референдуму, який організовує зараз партія «Батьківщина». Але, крім того, цим законопроектом повністю руйнується державний контроль, в тому числі і за використанням земель сільськогосподарського призначення.

Натомість, зруйнувавши весь державний контроль, нам кажуть про те, що, відповідно, сільська, селищна рада повинна прийняти рішення, що саме вона (сільська, селищна рада) буде здійснювати державний контроль. По-перше, сільська, селищна рада не здійснює державного контролю, але вже Бог із ним. А що буде відбуватися, якщо сільська, селищна рада такого рішення не прийме? Тобто ніхто не буде взагалі здійснювати державного контролю в питанні сільськогосподарських земель? За що ж ви голосуєте?

А мою поправку прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1920. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 66.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1922. Королевська. Павленко Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний Голово! Шановні колеги! Власне, ця поправка так само стосується змін, які пропонуються до Закону «Про місцеве самоврядування в Україні». У ключовій позиції, на якій я наполягаю, ідеться про те, що державна земельна політика, ті рішення, які ухвалюються стосовно державного контролю за використанням та охороною земель, повинні мати імперативний характер по всій території України, а не залежати від окремих можливих або рішень, або відсутності рішень на місцевому рівні. У цьому разі має бути загальнодержавна цілісна політика. І тому я наполягаю на своїй поправці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1922. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 59$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1932. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово, ви кажете про поправку 1925, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1925.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Власне, ця поправка також спрямована на те, аби посилити можливості держави, а не навпаки, зруйнувати їх в умовах проведення земельної реформи. Поправка має на меті не допустити розбазарювання земель.

Я нагадаю, що в Україні 8 відсотків світових чорноземів. І викликає величезне здивування, що ви так легко хочете за безцінь їх розпродати, замість того щоб сформувати з нього національний капітал для майбутніх поколінь. Ви хочете просто зруйнувати і сьогодення, і, власне, майбутнє країни і наших громадян.

Тому наполягаю на своїй поправці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1925. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 60$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1926. Волошин. Немає? А Славицька? Теж немає. Добре, не цікавлять їх поправки.

Поправка 1932. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Хочу вчергове нагадати про серйозні застереження до цього законопроекту, оскільки він не узгоджується із Конституцією України, не узгоджується із цілою низкою законів України. І ось ця дискусія щодо поправок, яка триває, тільки показує, що не враховуються ті поправки, якими пропонується навіть просто привести законопроект у відповідність до тих законів, які на сьогодні діють у країні. На жаль, окремі положення цього законопроекту спрямовані на полегшення доступу іноземців, осіб без громадянства до того, щоб стати власниками землі.

І тому ми вчергове наполягаємо: цей законопроект потребує серйозного доопрацювання по суті, а по формі розгляд його можливий лише після того, як концепцію земельної реформи і державної політики затвердить український народ на всеукраїнському референдумі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1932 Павленка. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 64.$

Рішення не прийнято.

Поправка 1939. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, ми підійшли до питання місцевого самоврядування, якому надаються повноваження реалізовувати волю територіальної громади. Скажіть, будь ласка, якщо ми почитаємо Конституцію, то побачимо, що Конституція визначає територіальні громади самостійним власником земель місцевого значення на території. Я хочу вам нагадати статтю 142, відповідно до якої матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є якраз все рухоме і нерухоме майно, доходи і земля, які є у власності

територіальних громад. То скажіть, будь ласка, якщо цю землю продадуть, то що буде у власності територіальної громади? Яке тоді самоврядування буде? Які будуть повноваження територіальної громади?

І тому я просив би не чіпати цей закон, не шукати...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1939 народних депутатів Німченка і Шуфрича. Комітет пропонує відхилити її. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1940. Німченко Василь Іванович. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. У продовження хочу сказати наступне. Шановні колеги, акцентую ще раз вашу увагу, що було враховано 680, скажімо, більше як 600 поправок до цього законопроекту. То я хочу сказати, що на цей час з умовою тих ще редакцій, що ϵ , оцей законопроект нагаду ϵ нам відро без дна: скільки туди не вкладай — нічого не одержиш. Або це ще нагаду ϵ «систему ніпель».

Шановні колеги, я дуже просив би професіоналів, юристів, щоб ви взяли і подивилися, куди ми заводимо. Ми заводимо надалі у безправність територіальні громади. Вони, по суті, не ϵ суб'єктами правозастосування і реалізації своїх прав. Ніхто на сьогодні ще не придумав тих законопроектів. Давайте врегулюємо це, тоді будемо вирішувати питання.

Спасибі.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ** Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1940. Комітетом її відхилено. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 58.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1943. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Пане Голово, я повернуся до розрахунків Світового банку, який не включив Україну з її чорноземами навіть у четверту категорію разом, я повторю, з такими країнами, як Туркменістан, Узбекистан, Філіппіни, Таджикистан. Тобто у нас на сьогодні економічні показники, в тому числі і головний — ВВП на душу населення, такі, що Світовий банк вважає, що у нас взагалі не

може бути ціни на землю. І в цих умовах ми підштовхуємо людей до продажу землі? Та це злочин проти людей!

Миколо Тарасовичу, подивіться сьогодні увечері в очі дітям, бо в очі ваших і наших дітей потім будуть дивитися діти, онуки тих, кого пограбують після прийняття таких законів. І вони з вилами підуть і будуть відбирати назад свої землі. Повірте мені, так буде. І щоб цього не було, ми ще 20 років тому поставили запобіжник.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1943. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 58.

Рішення не прийнято.

Поправка 1946. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово, дякую за можливість представити поправку. Власне, ця поправка стосується змін до Закону «Про топографогеодезичну і картографічну діяльність». У цьому разі я пропоную змінити вимоги до тієї особи, яка здійснює дії в цій сфері, замінивши слова «особа, що має вищу освіту у галузі геодезії та/або землеустрою» словами «особа, що має відповідну вищу освіту у даній галузі та досвід роботи не менше трьох років». Я вважаю, що ми вже достатньо настраждалися від тих людей, які мають нібито освіту, але без досвіду, знань намагаються проводити реформи. Свої помилки вони потім називають реформами, свою неправду потім називають звітами про успіх. Вони плачевно закінчують свою кар'єру, але наслідки потім доводиться...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1946. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 59$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1947. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане головуючий! Шановний доповідачу! Власне, так само наполягаю на тому, аби вимогами до посадових осіб були не лише наявність освіти, але і наявність відповідного досвіду. У цьому разі пропонується навіть і певна сертифікація тих людей, від чиїх рішень потім буде залежати, яка буде кваліфікація і які будуть результати їх діяльності, щоб ці люди несли і відповідальність за якість тих результатів, а також і за бездіяльність або можливі зловживання з їхнього боку. Бо людина без досвіду легко йде на зловживання. Не можна, щоб через них страждала конкретна особа чи конкретний громадянин, чи країна в цілому.

Тому наполягаю на цій поправці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1947. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 59$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1948. Колтунович, Загородній. Хто з вашого тандему буде виступати? Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, вельмишановний головуючий. Шановні народні депутати! Ми з вами обговорювали ризики і наслідки щодо запровадження ринкового обігу земель сільськогосподарського...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, поправку 1948 враховано.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Я бачу, що її враховано, але раз ви надали слово...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую. Я дав хиби.

Поправка 1959. Власенко Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуючий. У мене просте запитання: а навіщо із Закону «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» виключається стаття, яка називається «Професійна підготовка та кадрове забезпечення у сфері топографо-геодезичної та картографічної діяльності»? Чому її виключають? Чому виключається визначення, хто повинен бути інженером-геодезистом?

Я розумію, що познімали повністю контроль за використанням землі, в тому числі сільськогосподарської, то тепер ще вбивають професійно-технічну, спеціальну і вищу освіту в питанні геодезії і картографії. Тобто це повний абсурд, це повна руйнація державної політики у сфері землі. Замість того щоб піти до людей, як обіцяв Президент, запитати про те, чи вони погоджують, чи не погоджують продаж сільськогосподарської землі (до речі, це робить «Батьківщина» зараз замість Президента, який це обіцяв), нам пропонують отакі невіглаські, абсолютно непрофесійні рішення.

А поправку прошу підтримати. Я пропоную залишити все в чинній...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1959 народного депутата Власенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 67.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1964. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний головуючий! Власне, ця поправка — продовження наполягання на тому, аби було встановлено кваліфікаційні вимоги до тих осіб, які надають відповідні геодезичні, топографічні, картографічні висновки. Це мають бути не випадкові люди, а люди, які мали б відповідний фах та досвід і які повинні нести відповідальність за кожну свою дію.

На наш погляд, той підхід, який запропоновано авторами законопроекту, ϵ небезпечним і для громадян, і для держави. Тому прошу поставити на голосування поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1964. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 57.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1965. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний головуючий, ця поправка — продовження попередньої. І я просив би її поставити на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1965. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 54.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1966. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка. Поправку відхилено.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний головуючий. Дві поправки підряд. Безумовно, питання кадрового забезпечення в топографо-геодезичній і картографічній діяльності актуальне. Однак я хотів би звернутися до наших народних депутатів України. Дивіться, кілька цифр, вони абсолютно прості і зрозумілі.

В Україні вартість одного гектара землі буде становити 1 тисячу, максимум 2 тисячі доларів за гектар. Ми багато з вами рівнялися на країни Європейського Союзу. Так подивіться, що там вартість одного гектару становить 20 тисяч доларів, 40 тисяч. Якщо подивимося на Нідерланди, де вартість найвища, то там 80 тисяч доларів за гектар.

Тобто у нас законодавство із земельної реформи полягає не в тому, щоб забезпечити обіг і продаж земель, а в тому, щоб розікрасти за безцінь. Ви ж зрозумійте звичайну арифметику: що таке 1 тисяча доларів за гектар, а що таке 20 і 40 тисяч за гектар. А в нас, я нагадаю, 8 відсотків світових запасів чорноземів. Це стратегічний ресурс.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1966. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 60$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1967. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Також хотів би звернутися до вас. Ми уже одного разу відправили цей законопроєкт на доопрацювання, не підтримали у другому читанні через ті його базові схемні речі. Вони, в принципі, тут і залишилися. Це ті фундаментальні речі щодо особливо цінних земель, земель державної власності. І якщо подивимося знову на загальний концепт земельної реформи, то ми знову маємо наголошувати на тому, що жодним чином тут не розглядається світле право громадянина України на купівлю-продаж земельних ділянок. Є прихована, як це сформулювали деякі академіки, латифундизація або експансія агрохолдингів. Ось що відбувається. Це перше.

Наступне. Безумовно, давайте будемо з вами пам'ятати, що міжнародний фактор зовнішнього управління ніхто не скасовував, що міжнародні банки, міжнародні фінансові організації також надалі зможуть через певні інструменти набувати у власність ці земельні ділянки. Тому ми і проти, ось і все.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1967. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 61.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1972. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Власне, це чергова важлива і принципова поправка, яку, я сподіваюся, Верховна Рада підтримає. Водночас, я хотів би звернути увагу на те, що ми продовжуємо наполягати, що ті зміни, які пропонуються, а це достатньо серйозні зміни, до законодавства в рамках проведення цієї земельної реформи повинні узгоджуватися із Конституцією України і повинні відповідати волі і бажанню українського народу, який має висловитися на всеукраїнському референдумі. Ні одного, ні іншого, на жаль, в цьому законопроекті немає.

Тому чергове звернення: давайте відправимо законопроект на доопрацювання, проведемо референдум і почнемо системну, відповідальну, на віки роботу щодо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1972. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 52$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1973. Прошу ввімкнути мікрофон.

Можемо голосувати? Ставлю на голосування поправку 1973. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 57$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1974. Павленко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Дякую за можливість представити поправку. Вона подібна до попередньої, але від цього її важливість не зменшується.

На чому хотілось би наголосити? Ми вже звикли до того (і дискусія про всеукраїнський референдум це тільки підтверджує), що, на жаль, партія влади системно не виконує своїх обіцянок. Розглядаємо земельну реформу — продаж землі без референдуму. Те саме стосується тарифної політики: обіцяли знизити — навпаки, підвищили. Обіцяли боротися з бідністю — рівень бідності тільки зріс. І так на що не поглянь: будь-яка обіцянка завершується якимось зворотнім результатом. І це, звичайно, викликає занепокоєння і з точки зору тих обіцянок, які ви даєте в рамках земельної реформи. Чи ваше задеклароване бажання захистити право громадян розпоряджатися землею не обернеться, як про це кажуть експерти, як про це каже опозиція, тупим розпродажем української...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1974. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Рішення не прийнято.

Юрію Олексійовичу, скажіть, будь ласка, оскільки тут декілька поправок, чи можна я надам вам 2 хвилини, а потім проголосуємо? На кожній окремо будете наполягати?

Поправка 1976.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово, за можливість представити кожну поправку, бо кожна з них ϵ принциповою, важливою і спрямована на те, щоб зробити цей законопроект кращим, привести його у відповідність із Конституцією і чинним законодавством.

Але продовжуючи попередню думку, хочу сказати наступне. Якщо ми вже звикли до того, що те, що обіцяє партія влади, вона не виконує, а все відбувається з точністю до навпаки, що вже розуміє практично кожен громадянин України і навіть молодші люди, то хотілося б запитати, чому не виконуються обов'язки, які передбачено Конституцією і законодавством, різними органами влади, а саме Президентом, парламентом, Кабінетом Міністрів? Зокрема, я хотів

би і до вас звернутися, але вже в рамках наступного питання. А цю поправку прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 1976. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 53.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Наступна поправка 1977.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Власне, за тією інформацією, яку ми маємо, є близько десяти законів, прийнятих Верховною Радою України, які вже тривалий час всупереч передбаченим законодавством термінам не підписано Президентом. Причому, якщо не помилюся, найдавніший із них прийнято ще 6 грудня 2019 року, а направлено вами на підпис ще 17 грудня 2019 року. Його до сьогодні не підписано.

Цією Верховною Радою прийнято важливий, на мій погляд, закон, який стосується діяльності тимчасових слідчих комісій в частині забезпечення секретаріату таких комісій. Ми прийняли цей закон 2 вересня, 8 вересня ви його направили на підпис. Жодної реакції і відповіді немає. Такі приклади показують, що не лише обіцянки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1977. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 57.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1978. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Тому, пане Голово, коли обіцянки не виконуються, як уже звик український народ, то він змінить владу тих, хто не виконав обіцянки. Прийдуть наступні, сподіваюся, урок із цього зроблять. Але коли не виконуються повноваження, то це уже на межі злочину. Коли не дотримуються Конституції, не виконують її, то це нівелює, дестабілізує роботу в принципі держави як такої.

Отже, я розумію, що не в рамках поправок, а можна звертатися з відповідними депутатськими зверненнями, але, можливо, мене почують, а відтак ті близько 10 законів, які мали би бути підписані, буде або підписано, або на них буде накладено вето. Але в частині, зокрема, роботи тимчасової слідчої комісії (а я в двох комісіях цього скликання мав можливість працювати і продовжую цю роботу) непідписання цього закону, на жаль, блокує роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1978. Комітетом її не підтримано.

Юрію Олексійовичу, ви просто про поправку щось кажіть наступного разу. Може, підтримали б колеги, але вони не розуміють, за що голосувати. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Поправка 1979. Павленко. Сподіваюся, що ми почуємо все-таки по суті поправки.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово, за вашу пропозицію. Наголошую, що і ця поправка спрямована на те, аби не порушити Конституцію, не порушити чинне законодавство і не зробити гірше громадянам України, зберегти майбутнє для країни. Тому прошу її поставити на голосування і підтримати. Прошу не допустити порушення Конституції в рамках прийняття цього проекту закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1979. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 1980. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Власне, ця поправка стосується удосконалення роботи у сфері геодезії і картографії, яка дуже важлива в реалізації цієї політики. Але вкотре хочу наголосити, що прийняття такого закону і відкриття ринку землі в той час, коли українські громадяни, а тим більше ті, які проживають на сьогодні у сільській місцевості, кожен день стають біднішими, на жаль, може призвести до втрати Україною майбутнього.

Нагадаю, що в 2020 році Україна посіла 92 місце зі 160 країн світу і останнє місце в Європі в глобальному рейтингу країн за рівнем добробуту. А за окремим дослідженням Україна посідає останнє місце за рівнем купівельної спроможності серед 42 країн Європи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1979. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

Будь ласка, зупиніть голосування.

Поправка 1980. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1981. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Власне, наведені мною попередні дані показують, що низький рівень купівельної спроможності українських громадян призведе до

того, що землю куплять не українські громадяни, а землю куплять або глобальні великі холдинги, або транснаціональні компанії, або через лазівку, яку запропоновано в цьому законопроекті, іноземці, таким чином позбавивши нашу країну, наших громадян і наступні покоління майбутнього. І власне на недопущення такої ситуації спрямована ця поправка, яку я представляю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 1981, комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1982.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Шановні колеги! Я все-таки сподіваюся, що буде відповідь, тобто будуть відповідні рішення Президента України щодо реакції на ті закони, які прийнято в залі Верховної Ради. Бо коли порушується Конституція і законодавство України найвищими посадовими особами, то як можна вірити, що після прийняття цього проекту закону не буде брутального знущання і порушення прав українських громадян в рамках реалізації земельної реформи?

Як і обіцяв, прошу, пане Голово, поставити цю поправку і наступну на голосування без відповідної презентації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1982. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1983. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Прошу поставити на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1983. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 55.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1994. Павленко.

Олегу Анатолійовичу, просто колеги казали, що вас немає. Ввели в оману, бачите... Поправка 1984.

ВОЛОШИН О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, Дмитре Олександровичу. Ви пам'ятаєте, що в тому числі і, до речі, завдяки вашій професійній роботі на посаді спікера на початку каденції цієї Верховної Ради довіра до парламенту була ледь не максимальною за всю історію незалежності. Зараз соціологія, на жаль, показує інше, та й не тільки соціологія. Сподіваюся, ми всі спілкуємося з простими людьми: ненависть до депутатського корпусу колосальна. Ми це чуємо, на жаль, просто в розмовах з простими людьми на вулицях. І це не в останню чергу через те, які закони ми тут приймаємо. Якщо ми провалюємо мораторій на підвищення комунальних тарифів, а водночає (подивімось на цей зал, особливо на правлячу більшість) тут відбувається то протокольне фотографування на балконі, то купи квітів у зв'язку із якимись святами, то виглядає, що тут у депутатів усе гаразд. Знаєте, є такі рядки в Осипа Мандельштама: «Мы живем, под собою не чуя страны». Ви розумієте, що це може дуже погано для всіх закінчитися, якщо ми не почнемо робити те, що вимагають найбідніші верстви нашого суспільства, які вже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1984. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 1985.

ВОЛОШИН О.А. Дякую, Дмитре Олександровичу. От ми теж принесли б квіти на поховання цього Кабміну, я думаю, із задоволенням, якби це насправді відбулося, бо цей склад уряду дійсно заслуговує на те, щоб бути похованим і в історії, і морально для цієї країни.

Власне, щодо питання, яке ми розглядаємо. Я хочу запитати шановного голову комітету, з яким у нас певний час тому був конструктивний діалог. Пане Сольський, скажіть, у нас у 2019 році був рекордний врожай за всю історію України без ринку землі. Тобто що заважає в нинішніх умовах, якщо боротися з корупцією, зупинити війну, зробити інші необхідні кроки для підсилення вже досягнутого результату, за нинішніх умов оренди землі досягати величезних рекордних врожаїв, яких ми вже досягли? Навіщо запускати розпродаж землі? Можна пана Сольського про це запитати? Якщо в нас уже ϵ в 2019 році рекордний за всю історію України врожай, навіщо ви створюєте ринок землі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 1985. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 55$.

Рішення не прийнято.

Олегу Анатолійовичу, може, якось об'єднаємо трохи поправки? Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ВОЛОШИН О.А. Миколо Тарасовичу, я дуже хочу поставити вам запитання ще раз. Ви, дійсно, фахівець в аграрній сфері і знаєте, що в нас у 2019 році був рекордний урожай в історії України без ринку землі. Навіщо тоді зараз все це робити, якщо це викликає супротив у суспільстві і великі дебати? Не треба лагодити те, що і так працює. Це, по-моєму, очевидно. Просто поясніть мені логіку: якщо у нас в агарному секторі все гаразд, то навіщо зараз запускати ринок землі?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо рухатися далі, так? Голова комітету відповідає, але ми не голосуємо щодо цієї поправки, так? Миколо Тарасовичу, позиція комітету щодо поправки 1986. Будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Позиція комітету щодо поправки 1986. Часто тут порушували питання про топографічно-геодезичну, картографічну діяльність. Ці норми викладено в новій редакції, їх ніяким чином не виключено. Більше того, в новій редакції викладено вимоги до складання кваліфікаційних іспитів землевпорядників, а також підстави для їх позбавлення сертифіката.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Можемо переходити до поправок Павленка? Ні? Поставити на голосування. Добре.

Ставлю на голосування поправку 1986. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 55$.

Рішення не прийнято.

Поправка 1988. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 1991. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 52$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 1993. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 51.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

I поправка 1998 Волошина. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Дякую, Олегу Анатолійовичу, за конструктивну позицію.

Наступна поправка 2006. Прошу визначатися та голосувати (Шум у залі).

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2009. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 57.

Рішення не прийнято.

Поправка 2013. Волошин. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВОЛОШИН О.А. Дякую, Дмитре Олександровичу. Звичайно, ми налаштовані конструктивно, але все має межі. Я все-таки розумію... У мене просто є власний діалог з Миколою Тарасовичем, мені цікава його точка зору.

Я дуже просив би шановного спікера не настільки жорстко ставитися до вимог Регламенту і попросити пана Сольського відповісти, власне, на запитання не стосовно поправки, а узагальнено, чому саме зараз пропонується ринок землі. Мені цікава його позиція як людини, яка добре знає аграрний сектор багато років.

Так, у нас зараз спостерігається спад протягом двох років, але це загальний економічний спад у всіх напрямах. Але в 2019 році був рекордний врожай без ринку землі. Навіщо тоді зараз поспішати з ринком землі, якщо і так більшменш усе працює?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Працює все, як ви правильно, колего, сказали, більшменш. Ми вже декілька років говоримо про те, що реально ринок землі, поперше, існує, але в тій формі, яка де-факто є ринком землі, а де-юре це оформлюється іншими договорами. Це стримує ті галузі сільськогосподарської економіки, в які не вкладаються, коли не мають права власності. Це проекти, які окупні через сім, десять і більше років (сади, полив і таке інше), коли повернення грошей відбувається не як у виробництві зерна, де протягом одного року оборотні кошти повертаються, а значно довше. Ніде у світі в більшості випадків це не робиться на орендованих землях. І саме у цих сферах (ягоди, овочі і таке інше) кількість працюючих на 1 гектар у всьому світі найбільша.

У нас насправді це не розвивається. Приклад: ми імпортуємо буряк, картоплю. Це також правда.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2013 народного депутата Волошина. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 59.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 2016. Крулько.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Насправді, розгляд цього законопроєкту вже перетворюється на блеф, бо всі прекрасно розуміють, що прийняття такого закону має на меті не допомагати українським громадянам бути власниками на своїй землі, а якраз навпаки, створити всі можливості, щоб українські фермери перестали отримувати право обробляти землю, на якій вони живуть і працюють, щоб фактично українська земля через підставні схеми могла опинитися в руках міжнародних корпорацій, щоб українці стали кріпаками на своїй землі.

Саме тому єдиний вихід у цій ситуації — відкласти цей законопроект і піти на один-єдиний можливий варіант: провести всеукраїнський референдум, якого домагається фракція «Батьківщина» і політична сила «Батьківщина». І на всеукраїнському референдумі нехай громадяни України висловляться стосовно того, чи хочуть вони, щоб українська земля була предметом купівлі-продажу і опинилася в руках...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2016 народного депутата Крулька Івана Івановича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 59.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2018. Власенко Сергій Володимирович. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуючий. Насправді вас знову трохи вводять в оману. Статті щодо інженерів-геодезистів не викладено в новій редакції, їх взагалі виключено. Так само виключено статтю про Державний реєстр сертифікованих інженерів-геодезистів. Просто її виключено із тексту, а не викладено в новій редакції.

Я ще раз підкреслюю, що цим законопроектом пропонується повністю усунути державу від контролю за обігом сільськогосподарських земель і за їх використанням. Державний контроль повністю знімається і руйнується. Тобто не буде ніякого, по суті, контролю. Це те, про що казав мій колега Іван Крулько.

І я повністю підтримую позицію, що замість того, щоб зараз це питання обговорювати, треба його відкласти, піти на референдум, який організовує партія «Батьківщина», і надати можливість людям висловитися. І якщо українські громадяни підтримають обіг сільськогосподарських земель, то тоді треба приймати закон, який захистить українських фермерів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Микола Тарасович. Будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановний колего, реєстр як вівся з 2017 року онлайн, так і ведеться. Норми щодо реєстру не виключено. А ваша поправка 2018 — це про страхування, її відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2018 народного депутата Власенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 66.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2019. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, вельмишановний головуючий. Дивіться, я вам уже наводив відмінність у цифрах щодо вартості одного гектару землі в Україні і в країнах Європи. Десь гектар коштує 40 тисяч доларів, а у нас 1 тисячу. Наприклад (для наших депутатів кажу), ви отримуєте заробітну плану у 40 тисяч гривень, а вам запропонують 1 тисячу. Як ви вважаєте, справедливий буде підхід чи не дуже? Чесно кажучи, шахрайський. Це перше.

Друге. Співвідношення доходів і купівельної спроможності щодо земельних ділянок. Ми ж теж порахували: 95 років необхідно складати мінімальну заробітну плату, щоб купити 100 гектарів землі, ми це в законопроекті № 2178-10 врегулювали. Це, на мій погляд, злочинна норма, яка не в інтересах пересічних громадян України, а в інтересах іноземних, в інтересах агрохолдингів, крупних товаровиробників.

Ну і тут було уже сказано про ВВП на душу населення. В наступній поправці я це також сформулюю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2019 народного депутата Колтуновича, Загороднього. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2020. Нестор Іванович Шуфрич або Ілля Володимирович Кива, хто виступатиме? Сьогодні ви будете, так? Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане головуючий. Поки наші спільні поправки з моїм колегою Іллею Кивою буду представляти я, з вашого дозволу. Поправка стосуються порядку здійснення державного геодезичного нагляду, і ми наполягаємо на нашій редакції, якщо буде на те ваша воля і воля народних депутатів.

Але, шановні колеги, я трохи помилився щодо ВВП. У нас велика радість. Дійсно, частина Зе-команди дуже впливає на ВВП України, а саме створила справді національний продукт «Папік 2». І я хочу привітати: в російському телепросторі на каналі СТС відповідний фільм отримав п'ятий рядок у рейтингу. Єдине питаннячко: А дивиденды где? Кому платят налоги в Российской Федерации фильмы украинского производства?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, українською мовою.

ШУФРИЧ Н.І. Я запитаю. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельмишановний Несторе Івановичу, якщо дозволите, керуючись пунктом 5 статті 54, я хочу зробити попередження про те, що, доповідаючи поправку, ви говорите не по суті, а про інші речі. Дякую вам.

Рухаємося далі. Я ставлю на голосування вашу поправку 2020. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2021. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний головуючий! Шановні колеги! Ця поправка стосується статті 24 Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність». Але я навіть пропустив зараз декілька поправок для того, щоб відповісти на численні звернення, які до мене надходили щодо підтримки позиції стосовно зрошування, системи меліорації, стосовно неприпустимості руйнування цілісного водно-меліоративного комплексу. На жаль, влада на сьогодні, ініціюючи достатньо небезпечні рішення, не запитує фахівців, а це може призвести до дуже небезпечних наслідків.

Миколо Тарасовичу, все-таки, можливо, ви скажете, враховуючи попередні поправки, яка позиція комітету, яка позиція держави на сьогодні щодо зрошення, меліорації і роботи Державного агентства водних ресурсів України?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2021. Ви можете відповідати, Миколо Тарасовичу, тільки по суті поправки, а не загалом про ваше бачення реформи аграрного сектору.

Поправку 2021 комітетом відхилено. Прошу визначатися та голосувати. «3а» - 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2022. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане головуючий. Дякую, Миколо Тарасовичу, за ваше бажання дати відповідь. Але я звертаюся до головуючого: я це запитання ставив тоді, коли розглядалися поправки по суті, але не почув відповіді. Тоді, на жаль, доповідач не відповів. Тому я повертаюся до того запитання, яке ставив у рамках конкретної поправки в частині питання водних ресурсів країни. Дякую.

Можливо, буде згода все-таки дати відповідь, бо на цю відповідь чекають люди. Вони спостерігають, вони переживають, вони віддали життя цій системі, яку тепер люди без освіти і без знань хочуть одномоментно зруйнувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Давайте тоді так. Безперечно, якщо люди прагнуть відповіді (пряма демократія через народного депутата — це теж пряма демократія), я тоді передаю слово Миколі Тарасовичу. Дайте відповідь для людей на запитання вельмишановного народного депутата Павленка Юрія Олексійовича.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановний колего! Позиція комітету щодо реформи Державного агентства водних ресурсів, іригації і меліорації в Україні наступна.

Перше. Що стосується зрошення. Позиція комітету відображена в тому, що вчора ми підтримали законопроект, яким передбачено створення об'єднання водокористувачів і, дійсно, як ви сьогодні зазначили, можливість приватизації крайньої інфраструктури, в тому числі крайніх каналів, насосних станцій і гідротехнічних споруд.

Другий момент. Комітет підтримує ідею перетворення агентства водних ресурсів із ЦОВВ на акціонерну компанію або на державне підприємство і переведення його в іншу, більш гнучку сферу регулювання, для того щоб була можливість отримання кредитів цією структурою, щоб спростити процедуру підписання комерційних і господарських договорів. Перші два законопроекти цього тижня рекомендовано до розгляду парламентом. Я думаю, через місяць, сподіваюся, як буде час, їх розглядатимуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Сподіваюся, що почули відповідь усі.

Я ставлю на голосування поправку 2022 народних депутатів Лукашева і Павленка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 61$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2023. Просить слово народний депутат Чорноморов, але без голосування щодо поправки.

Будь ласка.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, головуючий. Шановні колеги! До мене як до члена аграрного комітету звертаються дуже багато голів ОТГ, а також районних рад, з тим, щоб ми швидше прийняли законопроект № 2194, оскільки в дуже багатьох ОТГ наразі є нерозуміння ситуації. Вони ніби одержали землю, підписали акти прийому-передачі і лише чекають на прийняття законопроекту № 2194, яким у повній мірі їм буде надано повноваження, і вони стануть власниками землі.

Також закликаю колег усіх фракцій. Шановні народні депутати, давайте вже розблокуємо нарешті трибуну і побачимо Прем'єр-міністра з міністрами, оскільки вже 15 квітня, саме час заслухати Прем'єр-міністра з його звітом.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одну секундочку. Я аналогічно роблю вам попередження, керуючись Регламентом, про те, що доповідати треба щодо поправки. Дякую. Ми її не ставимо на голосування.

Ми повернемося до поправки 2019. Ви сказали, що ми її пропустили. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка. Потім рухаємося далі...

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане головуючий. Я обов'язково відповім. Але якщо запитується про сутність поправок, то я вам хочу відповісти, що коли крадеться земля з геодезистом чи групою осіб, чесно кажучи, її все одно буде вкрадено. Тому з цієї точки зору питання геодезії — це вже другорядне питання, бо землі фізично не буде. Це перше.

Друге. Щодо місцевих бюджетів. А де ви були, депутати-мажоритарники, коли хотіли акциз забирати? Міністр фінансів і Прем'єр-міністр вносили проект закону про державний бюджет. Поправки щодо акцизу на пальне ми ледве відстояли тут з опозиційними партіями. А де ви були, коли зменшилися доходи місцевих бюджетів, коли зменшилися міжбюджетні трансферти? Це 2020, 2021 роки. Чому ви не порушували ці питання? На наступному тижні відбудеться позачергове засідання щодо кадрових питань, в тому числі і щодо міністрів. Поставте ці запитання їм і Прем'єр-міністру на позачерговому засіданні і на «годині запитань до Уряду». Тоді це буде логічно. А то ви, з одного боку, розказуєте, що зменшуються доходи місцевих бюджетів, а з іншого – пришвидшуєте нібито прийняття рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександре Сергійовичу, ми підняли стенограму: поправку 2019 ми голосували. Тому давайте наступного разу і я, і ви будемо все-таки ретельніше слідкувати за тим, які поправки розглянуто.

Наступна поправка 2025.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2025. Німченко. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, тут уже говорили наші колеги, мої колеги з «Опозиційної платформи — За життя» про те, що турбує людей. Так от, я нагадаю, що ми тут багато наобіцяли учасникам АТО. Ви подивіться, що на сьогодні все заблоковано — питання розпаювання земель, питання виділення ділянок, на які вони мають право за законом, який ми з вами прийняли. Ніхто цим не займається. Всі вичікують, коли прийде хазяїн, коли прийде «барин», який буде скуповувати землю. І тоді ці люди взагалі залишаться за бортом.

Тому я хотів би акцентувати увагу на поправці якраз щодо внесення змін до Закону «Про місцеві державні адміністрації». Якраз на сьогодні керують адміністратори, голови адміністрацій. І ви це знаєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2025. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 55$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2026. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. «Опозиційна платформа — За життя». Продовжую, шановні колеги. Я хочу звернути вашу увагу на те, що ми дуже багато балакали про реформу системи управління, в тому числі пов'язану зі змінами до Конституції. Відповідно, замість голів адміністрацій повинні з'явитися якісь префекти, «перфекти» чи «суперфекти». Що там вони хочуть? Що вони будуть там робити? Ви вносите зміни щодо адміністрацій. Скажіть, будуть існувати ці адміністрації чи не будуть існувати? Народ уже зачекався.

I тому я хотів би, щоб коли ми розробляємо законопроекти, які потім вносимо на розгляд залу, ми думали про перспективу, щоб тоді не треба було вносити до прийнятих законів зміни через місяць чи через два тижні. І тому я прошу залишити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2026 Німченка. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 55$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2028. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Шановні колеги, ця поправка стосується частини третьої статті 16 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», вона, швидше, технічна.

Водночас, хочу подякувати, Миколо Тарасовичу, за вашу відповідь і звернутися до вас як людина, якій не байдуже і яка добре знає, що відбувається і як формувалася українська меліорація.

Я вас прошу, не поспішайте, бо цілісний водно-меліоративний комплекс — це ж не лише зрошення, це і забезпечення людей водою, це і забезпечення промисловості водою, це достатньо величезні вкладення, які було зроблено. І за таких умов, коли ми, дійсно, ε країною з найменшим забезпеченням водою на душу населення у Європі, ця система ε надзвичайно актуальною для нашого майбутнього, для нашого життя, власне, і сьогодні.

Отже, перед тим як ухвалювати такі радикальні зміни, порадьтеся з фахівцями...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2028, комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 52.

Рішення не прийнято.

Поправка 2029. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Ми пропонуємо залишити без змін чинну на сьогодні відповідну норму Земельного кодексу і вважаємо, що нею цілком врегульовано відповідне питання. Чесно кажучи, ми здивовані, що в такий спосіб і з такою енергією, яку можна було б спрямувати зараз на врегулювання питань щодо тарифів, щодо пенсій наших громадян, на боротьбу з COVID-19, ви робите все заради того, щоб за безцінь розпродати землю.

Ще раз звертаю вашу увагу, що ми маємо зробити все, щоб забезпечити високу вартість землі і зберегти це надбання людей для них самих і для їхніх нащадків.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2029 Шуфрича. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 50$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2031. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. «Опозиційна платформа — За життя». Шановні колеги, зверніть увагу, що ми зараз торкнулися питання меліорації. Що таке меліорація? Це собівартість продукції, це врожайність, це якість. І якщо ми виводимо систему з-під контролю, в тому числі безпосередньо на місцях, то що ми можемо

чекати від цього? Хто і кому на сьогодні буде підпорядковувати ці зрошувальні системи, які ще ϵ , які ще не всі розграбовано і розламано? Тим більше, на сьогодні форсується питання меліорації земель, які раніше не отримували водопостачання.

Я хотів би звернути увагу на те, що дуже задарма і дуже помилково приймати рішення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2031. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 2032. Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Я продовжу. Забрати в держави функції контролю за гідромеліорацією земель — ось про що йдеться по суті. Ми наполягаємо на тому, що не можна продавати землю, тим паче, кидати її в кошик для продажу іноземцям чи продавати в прихованій формі через кредитні зобов'язання, коли землю забиратимуть. Ви зрозумійте, що разом з цим забиратимуть усе.

Ми надаємо людям землю у формі наділів у гектарах, а скуповувати її будуть в кілометрах і в кубах, в кубічних кілометрах. І якщо це не зрозуміло в тому числі і доповідачу, то я хотів би, щоб він відповів все-таки: так кому ж буде належати те, що знаходиться ще під тим чорноземом, а саме пласти сланцю, газу, металу?..

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2032 Німченка. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2033. Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. Ця поправка стосується внесення змін до Закону України «Про меліорацію земель» щодо повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері кадастрової діяльності та геопросторових даних, з питань меліорації земель. І у мене виникає запитання до шановного Миколи Тарасовича, я дуже сподіваюсь почути і відповідь.

Миколо Тарасовичу, скажіть, будь ласка, а чим вас не влаштовує чинна редакція Закону України «Про меліорацію земель»? Невже ви думаєте, що народні депутати, наші колеги, не достатньо врегулювали це питання? Ми не розуміємо, чому зараз треба його переглядати. Є побоювання, що це призведе до обмежень відповідних повноважень органів центральної влади щодо цього питання.

Дякую за увагу. Прошу дати відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2032. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Поправка 2035. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ця поправка стосується абзацу четвертого статті 14 Закону України «Про меліорацію земель». Це одна з тих поправок, яка спрямована на посилення спроможності, результативності, відповідальності органу державної влади, який реалізує державну політику у сфері земельних відносин.

Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2035. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Поправка 2036. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дякую, Дмитре Олександровичу. Дійсно (ми вже дискутували щодо цього під час розгляду законопроекту з Миколою Тарасовичем) нас в цілому непокоять питання зменшення ролі органів центральної влади у питаннях контролю за земельною політикою, землевідведенням.

І аргументи Миколи Тарасовича, в принципі, з одного боку, зрозумілі. Йдеться про те, що у нас, дійсно, існує шалена корупція і там, де не можна, по факту за гроші можна. Але наш підхід полягає в тому, що потрібно викорінювати корупцію, а не усувати сам факт державного контролю. Це стосується абсолютно всіх аспектів, а особливо якщо це сектор, який викликає такий великий інтерес і високу чутливість у суспільстві.

Тому ми в принципі проти того, щоб замість поліпшення правозастосовчої практики виключати як такі вимоги з боку держави і контрольні функції центральних органів виконавчої влади.

У цьому суть дуже багатьох наших поправок, не лише цих, які зараз ми безпосередньо розглядаємо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2036. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 56$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2037. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Безумовно, питання модернізації гідротехнічних споруд і водогосподарського меліоративного підкомплексу в цілому заслуговує на увагу, однак фундаментальний важливий аспект і ресурсна база для модернізації — це капітальні інвестиції.

Нагадаю, що у минулому році обсяг капітальних інвестицій в національній економіці (індекс) скоротився на 36 відсотків, у сільському господарстві — на 55 відсотків. Тобто уявляєте, наскільки у нас зменшується ресурс, коли ми говоримо про заходи з модернізації водогосподарської меліоративної інфраструктури?

Якщо беремо в коштах, в абсолютних цифрах, то 36 мільярдів гривень видано на капітальні інвестиції в минулому році. Що таке 36 мільярдів? Це 1,2 мільярда доларів, це смішні цифри для національної економіки. І тому ми маємо таку критичну ситуацію.

І якщо порівнювати, то ситуація якраз із капітальними інвестиціями у сільське господарство гірша, ніж була у кризовий 2009 рік. Тобто коли ми відбудовуємо всі ці кроки, ми маємо розуміти, що в першу чергу має бути фінансова і ресурсна база.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2037. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 57.

Рішення не прийнято.

Поправка 2038. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги! Шановні телеглядачі! Як ви бачите, позиція нашої команди «Опозиційної платформи — За життя» залишається незмінною, ми виступаємо категорично проти того, щоб розпродаж України розпочався вже в цьому році.

Ми звертаємося до всіх гілок влади, зокрема до Президента, до уряду, до парламенту, з одним головним закликом: провести всеукраїнський референдум та запитати в людей, чи дають вони згоду на прийняття таких рішень, які покладуть початок розпродажу України.

Тому ми звертаємося до парламенту. На сьогодні є велика кількість проблем, які треба вирішувати, тому не треба гаяти час на розпродаж України, а треба працювати для встановлення миру в країні, для забезпечення захисту людей в нашій країні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2038 Королевської. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 58.

Рішення не прийнято.

Поправка 2039. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дякую. Отже, наша позиція, про яку тільки що сказала Наталія Юріївна, зрозуміла: ми в цілому вважаємо, що зараз запуск ринку землі є недоречним, особливо ж за умови максимального зменшення державного контролю у сфері земельних відносин. Просто, в принципі, незрозуміло, чому у нас, з одного боку, в деяких секторах нібито максимально посилюється контроль, що пояснюється якраз необхідністю боротьби з корупцією і таке інше, а саме у сфері аграрних відносин цей контроль (до речі, у сфері грального бізнесу також) максимально послаблюється. Тобто в цьому сенсі є якась абсолютна нелогічність позиції. Послаблювати потрібно контроль в тих випадках, коли, дійсно, в цілому корупцію подолано і надалі ці додаткові запобіжники ускладнюють ведення економічної діяльності, але є впевненість у доброчесності учасників земельних відносин. Зараз жодної впевненості у цьому немає. І коли нам розповідають, що ОТГ чекають на дозвіл продавати землю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2039. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 55$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Оголошується перерва до 13 години.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми продовжуємо наше засідання.

Ми зупинилися на поправці 2041 народного депутата Німченка. Василь Іванович ϵ ? Немає Василя Івановича.

Рухаємося далі. Поправка 2042. Німченко. Немає? (Шум у залі). Ну, то йде, то ми ж не будемо чекати, у нас робочий день іде. І Василь Іванович іде. Усі в динаміці.

Поправка 2047. Шуфрич Нестор Іванович. Немає? Немає. Добре.

Поправка 2048. Крулько. Немає?

Далі. Поправка 2051. Івченко Вадим Євгенович. Немає.

Поправка 2052. Івченко. Немає.

Поправка 2053. Шкрум. Немає.

Поправка 2054. Івченко. Немає.

Поправка 2055. Івченко. Немає.

Поправка 2056. Шкрум. Немає.

Поправка 2059. Власенко. Немає.

Поправка 2061. Павленко. Ось ви, видно, людина, яка приходить вчасно! Народний депутат Павленко. Будь ласка. Дискусія щодо поправки 2061.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане головуючий. Дійсно, ми відповідально і системно працюємо, тому що наша мета одна — не блокувати роботу Верховної Ради, а навпаки, робити так, щоб Верховна Рада демонструвала найвищу якісь законодавчої роботи, щоб кожний закон, який виходить з цієї зали, не заважав людям, не порушував їхні права, а навпаки, щоб кожен закон допомагав і захищав українського громадянина. І, власне, тому кожна наша поправка якраз і спрямована на те, щоб український громадянин став власником на своїй землі, щоб не сталося так, що внаслідок дії недосконалих законодавчих норм його позбавлять і землі, і майбутнього.

Тому прошу поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Із задоволенням ставлю на голосування поправку 2061. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 33$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2062. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане головуючий. «Опозиційна платформа — За життя» послідовна в своїй позиції стосовно того, щоб не допустити розпродажу української землі. Ця поправка стосується статті 1 Закону України «Про землеустрій». І якщо попередньою поправкою пропонувалося викласти в новій редакції абзац 10, то цією пропонується доповнити статтю 1 Закону «Про землеустрій» новим абзацом, для того щоб зробити відповідну норму більш дієвою.

Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2062 народних депутатів Лукашева, Павленка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 33.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2063. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ця поправка так само стосується статті 1 Закону «Про землеустрій». Пропонується доповнити статтю новим абзацом такого змісту: «Межа адміністративно-територіальної одиниці— умовна замкнена лінія на

поверхні землі (у тому числі на водному просторі), що відокремлює територію однієї адміністративно-територіальної одиниці від іншої».

На нашу думку, така редакція ϵ більш досконалою. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2063 народних депутатів Лукашева, Павленка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 41.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2064. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Дивіться, ми з вами вже говорили про те, що ми порахували макроекономічні і монетарні прогнозні параметри запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення з 1 липня 2021 року. І ми вже наводили дані щодо сировинної економіки, деструктуризації, ВВП. Але я хотів би звернути увагу на такі питання, як доходи населення і зайнятість.

Нами проведено дослідження і виявлено, що на сьогодні зайнятість у сільській місцевості становить 46 відсотків, але рівень зайнятості стане ще меншим, так само як і рівень безробіття, який зараз у сільській місцевості становить 10.9 відсотка.

Також хочу звернути увагу, що не вирівнюються і реальні доходи, навіть середня заробітна плата, яка становила 9434 гривні у січні-лютому 2021 року, тоді як загалом по країні — 12443. Маємо розрив у 3 тисячі від середнього показника. Ці всі речі не вирівнюють диференціацію в регіонах і в сільській місцевості, не підвищують доходи населення, а навпаки, доходи будуть зменшуватися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому я ставлю на голосування поправку 2064 народних депутатів Колтуновича та Загороднього. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 39$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2066. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний головуючий! Шановні колеги! Продовжуємо намагатися вдосконалити цей законопроект, зокрема ті зміни, які пропонуються до Закону «Про землеустрій». І я прошу мою поправку, яка стосується пункту «е» статті 6 поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2066. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 37.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2067. Лукашев. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги! Шановні народні депутати! Без сумніву, ця дискусія, яка зараз відбувається в залі стосовно цього законопроекту, стосовно тієї державної земельної політики, яку пропонує чинна влада, є важливою, бо вона, зокрема, створює і певне розуміння для українських громадян, як же ми будемо жити завтра, а фактично вже навіть у цьому році.

На мій погляд, завчасно хоча і достатньо тривалий час, відбувається дискусія про ринок землі, але ще рано відкривати його в повній мірі. До цього не готова держава, не проведено достатньо аудит всього, що є, не зроблено достатньо оцінку землі, не в повній мірі працюють органи і державної влади, і, власне, правоохоронні органи, які не готові до цієї політики. У результаті ці проблеми ляжуть на плечі людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2067 народних депутатів Лукашева і Павленка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 42$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2068. Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так, дійсно, заручниками цієї інституційної слабкості, неспроможності держави, недосконалості правоохоронної системи, судової системи, стануть українські громадяни. Саме вони потім будуть різними способами або виплутуватися з цих ситуацій, або просто стануть жертвами недоброякісних ділків чи великих транснаціональних компаній.

Тому все, що ми сьогодні як «Опозиційна платформа — За життя» робимо в намаганні через поправки донести свою точку зору, — це намагання захистити українського громадянина від свавілля, від того, щоб він став жертвою, від того, щоби він постраждав. І я сподіваюся, що Верховна Рада нас почує, цей законопроект таки буде відправлено на доопрацювання, а ми зробимо мужній політичний крок і проведемо всеукраїнський референдум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2068. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 45.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2069. Волошин Олег Анатолійович. Так, будь ласка.

ВОЛОШИН О.А. Дякую, шановний пане Руслане. Дивіться, суто політичний момент. Я щось не бачив або недодивився, щоб був хоча б якийсь мітинг

у Києві або в провінціях, тобто в областях, в регіонах, на підтримку запуску ринку землі. Проти – бачив, на підтримку – ні.

Далі. Наш сусід у залі фракція — партії «Батьківщина» має найбільш розгалужену мережу організації в сільській місцевості, найбільшу кількість сільських і селищних голів. Якби запуск ринку землі користувався підтримкою, напевно б, ця політична сила не виступала б так рішуче проти разом з нами.

Абсолютно очевидно, що зверху, із західних інституцій нав'язується те, що не сприймається на низовому рівні, власне, тими, хто безпосередньо і мав би найбільше сьогодні радіти від цієї ніби благодаті від чинної влади.

Дякую. Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Микола Тарасович хоче щось сказати в дискусії з вами.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановний колего! Я прошу звернути увагу, що після прийняття основного закону про ринок землі цей законопроект, насправді, головним чином про зовсім інші речі. Закон про ринок землі набирає чинності через кілька місяців, і до сьогодні немає жодного мітингу за те, щоб відкласти набрання чинності цим законом і відкласти початок ринку землі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2069 народних депутатів Волошина і Славицької. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 49.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2070. Крулько Іван Іванович. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні українці! Ми як «Батьківщина» вважаємо, що єдиний альтернативний спосіб, яким чином можливо захистити українську землю від тотального розпродажу, що пропонується так званою земельною реформою, яка не має нічого спільного із національними інтересами України, яка не захищає, а навпаки, грабує українських фермерів, — це проведення всеукраїнського референдуму відповідно до закону, який підписано нещодавно Президентом Зеленським. І нехай люди на цьому референдумі скажуть, чи згодні вони, щоб українська земля могла так нахабно розпродуватися. Якщо українці вже скажуть «так» на референдумі, тоді, безумовно, треба виконувати волю народу. Але до того часу, поки українці категорично виступають проти будь-яких маніпуляцій із землею, ми не повинні в цьому парламенті підтримувати закони, які суперечать волі народу і фактично дають можливість розграбувати остаточно Україну.

Тому ми пропонуємо проведення референдуму. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2070 народного депутата Крулька. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2072. Волошин. Будь ласка.

ВОЛОШИН О.А. Дякую. Миколо Тарасовичу, ви, з одного боку, фактологічно маєте рацію, а з іншого боку, не будемо забувати, що власне закон прийнято уже в період локдауну і надалі Україна фактично живе в постійних локдаунах. Ви знаєте, що, на жаль, закон набирає чинності тільки влітку цього року. І, на жаль, наші громадяни в своїй більшості не відслідковують такі речі, якщо це не відбувається просто завтра.

Крім того, ϵ проблеми, звичайно, із загальною пасивністю нашого суспільства. Якщо люди дозволяють в декілька тисяч разів підвищувати деякі тарифи, не виходять на протести, а виходять на якісь абсолютно штучні політизовані протести, скажімо щодо Стерненка і інші, тоді постає запитання, наскільки в своїй більшості громадяни готові шляхом вуличних протестів захищати базові, фундаментальні права.

Але, водночас, говорити про те, що ця реформа користується широкою суспільною підтримкою, ϵ абсолютною неправдою. Ви це добре зна ϵ те.

Дякую. Прошу поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2072 народних депутатів Волошина та Славицької. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 50.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2073. Батенко.

Перепрошую. Поправка 2076. Івченко Вадим Євгенович. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановні колеги! Досить важливо, щоб говорячи про децентралізацію, ми чітко розуміли, що ми передаємо місцевому самоврядуванню і повноваження щодо розпорядження землями, і фінанси. Так ось, виходить, що ми з вами передаємо розпорядження землями, які на сьогодні всі в оренді. Усі земельні ділянки, які буде передано громадам, знаходяться в оренді на строк від 10 до 30 років, і громади не зможуть підвищити навіть орендну ставку. Тобто ми не надаємо громадам ні можливості розпоряджатися (або даємо через 30 років) ні фактично власних фінансів, щоб вони підвищили орендну ставку хоча б до середньої в районі.

«Батьківщина» про це казала, і в моїх поправках про це йдеться, які, на жаль, комітет відхилив. Я просив би, щоб саме такі поправки ми підтримували, якщо ми насправді прагнемо провести реформу децентралізації, робимо це для громад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2076 народного депутата Івченка та Мейдича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2077. Івченко Вадим Євгенович. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. «Батьківщина». Дякую, пане головуючий. Шановні колеги! У Законі «Про народовладдя через всеукраїнський референдум», який прийнято парламентом і підписано Президентом, сказано, що за 90 днів потрібно зібрати 3 мільйони підписів. «Батьківщина» в кінці квітня збирає ініціативні групи, які підуть і безпосередньо будуть збирати 3 мільйони підписів.

До 1 липня ми зробимо все необхідне для того, щоб Центральна виборча комісія прийняла рішення про проведення референдуму. На сьогодні більшість аграріїв, аграрних асоціацій звертаються з проханням перенести дату набрання чинності законом про ринок землі, який ви хочете запровадити.

Тому досить важливо, щоб ми з вами чітко розуміли, що без того, щоб запитати в людей, ми не повинні відкривати ринок землі. Колеги, давайте звернемося до людей, проведемо референдум, дізнаємося їхню думку — і тільки після того ми можемо називатися представниками українського народу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2077 народних депутатів Івченка та Мейдича. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2078. Шкрум.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. У мене поправки 2078 та 2087, надайте мені одразу 2 хвилини, будь ласка, пане головуючий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, треба по хвилині. Хвилина – зараз, хвилина – потім, бо між вашими поправками ще декілька поправок.

ШКРУМ А.І. Добре. Пане головуючий, тоді надайте мені, будь ласка, час з початку виступу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, ваш час іде, вам надається 1 хвилина на оголошення поправки. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. О'кау. Тоді я братиму просто більше поправок, якщо ви не йдете ні на які компроміси.

Фракція «Батьківщина». Колеги, чому ми пропонуємо ці поправки? Поперше, тому що це нормальна демократична процедура, у нас, на жаль, немає інших можливостей ніж доносити власну позицію тут, у залі Верховної Ради.

По-друге, і ті українці, які за нас голосували, за фракцію «Батьківщина», і ті, які за нас не голосували, але на сьогодні підтримують нашу позицію, вимагають від нас боротися проти конкретних речей у цих законопроектах. За увесь час роботи парламенту цього скликання ми лише двічі користувалися своїм правом ставити на голосування майже кожну свою поправку, і обидва рази — щодо принципових питань...

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2078 Шкрум. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 66.$

Рішення не прийнято.

Поправка 2079. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Важлива поправка, яка стосується статті 12 Закону «Про землеустрій». Сподіваюся, вона отримає необхідну підтримку в залі Верховної Ради. Водночас, вкотре хочу наголосити, що те, як впроваджується так звана земельна реформа в Україні, однозначно потребуватиме детального аналізу і роботи тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України. Водночас, нагадую, що той закон, який Верховна Рада прийняла ще у вересні і надіслала на підпис Президентові України, до сьогодні всупереч Конституції і законодавству не підписано, відтак він не вступив у дію. Також на закон не накладено вето. Відсутність такого закону на сьогодні ускладнює роботу вже діючих тимчасових слідчих комісій і фактично не дає можливості повноцінно створювати нові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2079. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 51.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано. Поправка 2080. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Прошу поставити цю поправку на голосування. Вона так само спрямована на те, щоб удосконалити цей законопроект і максимально захистити інтереси українських громадян, якщо раптом все-таки цей законопроект буде ухвалено і закон почне діяти, що, на жаль, призведе до серйозних проблем в питаннях земельних відносин в країні між українськими громадянами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2080. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 2081. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дякую, Дмитре Олександровичу. Мені завжди цікаво, хто буде нести, в принципі, відповідальність, якщо те, про що ми і представники інших опозиційних фракцій говоримо, реально здійсниться (а воно здійсниться) і за рік, два, три після запуску ринку землі велика концентрація земельних фондів опиниться в руках банків, які свідомо будуть просто розігрувати схеми з видачі кредитів, які ніхто повертати не буде, для того щоб забрати цю землю як заставу. Тобто відбудеться концентрація величезних земельних ділянок у руках великих агрохолдингів, у тому числі іноземних. Зрозуміло, хто потім буде всіх доганяти. Більшість із вас ніхто в обличчя навіть на вулиці не впізнає, щоб висловити свою подяку за такий результат земельної реформи. Дякую.

Ви подумайте про це. Я не думаю, що вас це має дуже заспокоювати, бо дуже буде прикро за цю країну в такому випадку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2081 Волошина. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 52.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2082. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Як справедливо зазначив доповідач, цей проект закону ϵ похідним і другорядним по відношенню до основного закону про відкриття ринку сільськогосподарських земель, але цим законопроектом пропонується вирішити теж багато практичних, нагальних і реальних питань. Зокрема, пропонується зняти низку обмежень, пов'язаних із можливістю іноземцям придбавати українську сільськогосподарську землю, а також, на моє

глибоке переконання, вноситься хаос в ті повноваження, які були у держави з точки зору контролю за використанням, придбанням, обробкою сільськогосподарських земель, перерозподіляючи і скасовуючи такі повноваження держави щодо контролю. На жаль, слово «хаос», напевно, буде лозунгом останніх двох років. Для того, щоб цього хаосу уникнути, треба провести референдум щодо продажу сільськогосподарської землі, який зараз організовує «Батьківщина».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2082. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2088. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Прошу поставити цю поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2088. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Ставлю на голосування поправку 2089 Павленка. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 57.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2090. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дякую. Миколо Тарасовичу, під час розгляду однієї із попередніх поправок (я дякую вам за відповідь) ви пояснювали необхідність запровадження саме власності на землю, а не лише оренди, розвитком якраз таких напрямів сільського господарства, як садівництво і інші, що потребують тривалих інвестицій. Але ж ви як фахівець у цій галузі, який працював у цій сфері в бізнесі, знаєте, що розвиток саме цих напрямів, які не приносять швидкого прибутку (садівництво, виробництво сирів і інші), у Європі пов'язаний не тільки з тим, що там є право власності на землю, а насамперед із державною підтримкою відповідних секторів, субвенціями, захистом внутрішнього ринку.

I навпаки, враховуючи, що всього цього немає в Україні, ϵ великий ризик, що якраз будуть вирощувати рапс, пшеницю, кукурудзу — усе те, що приносить швидкий прибуток, виснажує ґрунти і зовсім не пов'язано із тим самим садівництвом. Тому в теорії ви цілком маєте рацію. Це елемент «А», але без елементу

«Б» сади будуть тільки вирубуватися, натомість буде висаджуватися те, що приносить швидкий прибуток. Поясніть мені, як ви відреагуєте на ці ризики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2090. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2094. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Хочу підтримати позицію своїх колег, зокрема і Олега Волошина, який сказав про відповідальність, яку будуть нести ті, хто або проголосує за таке рішення, або надалі буде реалізовувати цю політику, передбачену і законом про відкриття ринку землі, і, власне, цим проектом закону. Адже внаслідок дії таких законів ми щодня будемо чути про людські трагедії, щодня будуть порушуватися права і свободи українських громадян. І тоді може виникнути надзвичайно серйозне протистояння в українському суспільстві.

У нас іще ϵ час, щоб не допустити цього. Треба сьогодні зупинитися, детально проаналізувати питання, підготувати державу і людей, провести референдум і прийняти закон, який буде, по-перше, якісним, а по-друге, який будуть підтримувати громадяни і який буде їм зрозумілий. На жаль, на сьогодні цього нема ϵ .

Прошу поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2094. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 2096. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановний доповідачу! Колеги! У сьогоднішніх умовах існує надзвичайно велика кількість проблем. Це бідність людей, низька купівельна спроможність, падіння економічного потенціалу. Це питання, пов'язані з недосконалістю і незавершеністю так званої реформи децентралізації, повноваженнями об'єднаних територіальних громад, новостворених районів. До сьогодні не визначено статус центрального органу виконавчої влади, відповідного міністерства, відповідального за земельну політику, а до того ж на нашій території триває війна. У цих умовах відкривати ринок землі, проводити операції з купівлі-продажу землі, на мій погляд, надзвичайно небезпечно, а в окремих моментах, можна сказати, злочинно.

Тому ми продовжуємо наполягати у кожній поправці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2096. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2098. Волошин, Славицька.

ВОЛОШИН О.А. Прошу передати слово Славицькій.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Доброго дня, шановні колеги! Поправки 2097 і 2098 є по суті аналогічними. Ними пропонується внести зміни до статті 14 Закону України «Про землеустрій»: замінити словосполучення «у сфері кадастрової діяльності та геопросторових даних» на словосполучення «у сфері земельних відносин».

I користуючись нагодою, я хочу запитати голову комітету. Наскрізно в тексті законопроекту пропонується відмовитися від існування спеціального уповноваженого центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин. Натомість передбачається існування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері кадастрової діяльності та геопросторових даних. Яка логіка цієї зміни і яка від цього користь?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2097. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 2098. Вони аналогічні, за словами Антоніни Керимівни. Тому ставлю на голосування. Прошу визначатися та голосувати. Колега ж чітко зазначила.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2099. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дякую. До речі, Дмитре Олександровичу, декілька разів Микола Тарасович хотів відповісти... На жаль, ви йому не надали слово. Я скажу про інше, але позицію комітету щодо попередніх поправок було б цікаво почути. Тим більше, що я вдячний Миколі Тарасовичу за те, що він намагається максимально фахово і щиро відповідати на наші запитання.

А я хочу сказати про інше. Скільки б ми взагалі не ламали списи тут у цьому залі, в принципі, усім, очевидно, зрозуміло на 100 відсотків, що доля цієї реформи і взагалі ринку землі, як і будь-якого сектору залежить від того, чи

буде в Україні збережено хоча б той рівень безпеки, який ϵ на сьогодні, чи збережеться в Україні в цілому мир. А було б краще, щоб мир відновився повністю і на сході України. Але ж якщо відбудеться те, що може відбутися найближчим часом у набагато більшому масштабі, то всі наші дискусії про земельну реформу втратять усілякий сенс.

Тому я вкотре закликаю правлячу більшість, керівництво Верховної Ради хоча би озвучити в публічному просторі тезу про те, що Верховна Рада готова розглядати політичну складову Мінських угод. Це і буде наш внесок в деескалацію ситуації на сході України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2099 Волошина. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 51.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2100. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, вельмишановний Дмитре Олександровичу. Поправка стосується здійснення сертифікації інженерів-землевпорядників та інженерів-геодезистів, однак є ще запитання щодо нової методики нормативного прошової оцінки. У нас на 12 квітня 2021 року до Державного земельного кадастру внесено відомості про 22,9 мільйона земельних ділянок площею 43,8 мільйона гектарів. Зокрема, 15,3 мільйона — це земельні ділянки сільськогосподарського призначення площею 32 мільйони гектарів. Якщо ми дивимося зараз, то триває процес внесення відомостей до Державного земельного кадастру щодо адміністративно-територіальних одиниць. На сьогодні внесено інформацію про межі 9261 адміністративно-територіальної одиниці та про нормативногрошову оцінку 5233 населених пунктів (за останній тиждень — 28, це менш суттєво).

Дивіться, Миколо Тарасовичу, на сьогодні ε дуже багато нарікань і в академічному середовищі, і в нижній ланці. У двох словах (я думаю, що це можливо в рамках позиції комітету) дайте, будь ласка, відповідь із цього приводу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Миколо Тарасовичу, в двох словах дайте відповідь, будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановний колего! У нас часто звучать різні виступи, пов'язані зі станом інвентаризації. По-перше, на моє глибоке переконання, внесення відомостей у кадастр триває вже довший час, це робиться за всіх урядів, тому кадастр значно наповнений.

Проблеми в тому, що кадастр не наповнено на кілька відсотків, я особисто абсолютно ніякої не бачу. Адже якщо ділянку не внесено в кадастр, вона не

 ϵ об'єктом будь-яких відносин. Це означа ϵ , що, відповідно, її неможливо ні продавати, ні навіть здавати в оренду, ϵ специфічні процедури.

Тому ніякої проблеми немає. Також якщо об'єкт нерухомості не внесено у відповідну базу, то станом на сьогодні його неможливо продавати, хоча мораторію такого ніколи не було.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2100. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 47.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2101. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Без сумніву, є запитання, чому так довго розглядається законопроект, чому так багато поправок. І чому ми наполягаємо на кожній поправці? Ми намагаємося пояснити, що таким чином ми захищаємо інтереси українських громадян, не дозволяємо ось у такому турборежимі прийняти закон, який значно погіршить їхнє життя. Ми наполягаємо: давайте направимо законопроект на доопрацювання.

Але що буде після прийняття цього проекту закону? Який надалі порядок денний Верховної Ради України? Чи ϵ там проекти законів, у яких пропонується знизити тарифи? Чи ϵ проекти законів, у яких запропоновано, як збільшити доходи українських громадян? Чи ϵ законопроекти, які сприятимуть наближенню України до миру, завершенню війни? На жаль, таких законопроектів у порядку денному немає. Тому, знаєте, на жаль...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2101. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 50.

Рішення не прийнято.

Поправку 2102 також можна ставити на голосування? Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 51.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 2103. Загородній.

Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Дмитре Олександровичу. Хотів би звернути увагу, що поправкою пропонується залишити пункт «е» в чинній редакції: «е) проведення державної експертизи документації із землеустрою у випадках та порядку, передбачених цим законом».

Але ще не можу не повернутися до питання (ми говорили з вами) про інвестиційну привабливість. Спеціально роздрукував із сайту Держстату інформацію про компактність розташування земельних ділянок. Якщо ви пригадаєте, коли ми розглядали законопроект № 2178-10, ми говорили, що парцеляція цілісних земельних масивів чи їх розпорошення призведе до зниження інвестиційної привабливості земельних ділянок. Так от, Держстат вказує, що у нас середня віддаленість земельних ділянок — 1,5 кілометра. Є випадки, коли доходить і до 10, і більше кілометрів місцезнаходження окремих земельних ділянок. Це з економічної навіть теорії знижує інвестиційний потенціал таких земельних масивів. А якби це були цілісні земельні масиви, був би інший інвестиційний потенціал. Чи доцільно з економічної точки зору проводити таку земельну реформу в умовах розпорошення земельних ділянок?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2103. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 49.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2115. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Прошу надати слово Славицькій, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славицька Антоніна Керимівна.

СЛАВИЦЬКА А.К. Шановні колеги! Я хочу використати цей час для того, щоб почути відповідь пана Миколи Тарасовича на моє попереднє запитання стосовно того, що наскрізно у законопроекті пропонується відмовитися від існування спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, з передбаченням існування іншого органу, що реалізує державну політику у сфері кадастрової діяльності та геопросторових даних. Яка логіка і доцільність цієї зміни?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставлю на голосування поправку 1215. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 47.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2112. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Я ще раз підкреслюю, що, на жаль, з одного боку, цей законопроект виглядає як другорядний або, швидше, похідний від першого закону. Але ним також пропонується вирішення багатьох-багатьох питань. Зокрема, мова йде і про зміну компетенції щодо контролю за використанням земель, в тому числі і сільськогосподарського призначення.

Я ще раз підкреслюю, що той спосіб, в який пропонується це зробити, більше нагадує хаос, ніж будь-яке нормальне державне управління. Пропонується скасувати низку речей, вивести з-під контролю низку питань, а частину такого контролю делегувати вниз. Так, треба проводити децентралізацію, але децентралізація повинна бути виважена і збалансована, і частина повноважень повинна залишитися за центральним органом виконавчої влади, як би ми до нього не ставилися. Але треба ще й провести референдум і прийти на референдум, який проводить «Батьківщина».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2112. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 62$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2117. Славицька.

Поправка 2116? Можемо ставити одразу на голосування?

СЛАВИЦЬКА А.К. Дмитре Олександровичу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, Антоніно Керимівно, ще поправка 2116 Павленка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово, що надали можливість представити цю поправку. Вона надзвичайно принципова, але, як я і обіцяв, в 10 секунд я вклався. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2116. Поправку не підтримано комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 50.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2117. Антоніна Керимівна.

СЛАВИЦЬКА А.К. Дмитре Олександровичу, я вже другий раз намагаюся почути відповідь Миколи Тарасовича, а він має бажання відповісти на моє запитання, але ви ставите на голосування. В рамках цієї хвилини ми можемо почути відповідь голови комітету на попередньо поставлене мною запитання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Миколо Тарасовичу, 1 хвилину. Але, можливо, вам краще все-таки якось окремо переговорити? Багато поправок, було б легше зняти багато питань, Миколо Тарасовичу.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановна Антоніно Керимівно, чому змінено назву. Основна причина і, в принципі, єдина: оскільки ми від Держгеокадастру передаємо повноваження щодо розпорядження землями місцевим громадам, ми їх повністю забираємо і залишаємо єдину функцію — ведення кадастру, то відповідно ми змінюємо назву, тобто орган з управління земельними відносинами перейменовуємо на орган з ведення кадастру. Це єдина причина.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за вичерпну відповідь.

Переходимо до голосування. Поправка 2117. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 43.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 2119. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Ця поправка стосується статті 16 Закону України «Про землеустрій». Нею пропонується доповнити статтю пунктом «в» такого змісту: «в) організація контролю за використанням та охороною земель комунальної власності при проведенні землеустрою». Знов-таки, поправка спрямована на те, щоб максимально привести проект закону у відповідність до інших законів, не допустити порушення прав українських громадян у рамках проведення земельної реформи.

I так само ми вчергове наполягаємо на тому, що цей законопроект, оскільки значну частину наших поправок не враховано і не підтримано в цьому залі, у зв'язку з чим виникне багато проблем у разі його прийняття і реалізації, все-таки потребує серйозного доопрацювання.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2119 народних депутатів Лукашева і Павленка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2123. Шкрум Альона Іванівна. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Пане головуючий, ви пропустили мою поправку 2109. Я не можу так голосно кричати і тягнути руку, як пан Власенко, але намагалася. На жаль, мене не було видно за колегами зі «Слуги народу», тому прошу мені додати по можливості часу для поправки 2109.

А я продовжу розповідати, чому важливо піднімати всі ці поправки і чому це єдиний для депутатів механізм парламентського контролю, в тому числі за тим, що відбувається, коли монобільшість не приймає поправки і не чує тих малих і середніх фермерів, які на сьогодні виступають проти конкретних положень цього законопроекту, бо бояться, що в них не буде ні грошей, ні фінансової спроможності купити ту землю, на якій вони вже працюють.

Насправді, це традиції не українського парламенту — піднімати так поправки і виступати багато годин з тих питань, які розділяють країну. Такі традиції і у Великій Британії, і у Франції, і в Південній Кореї, і в США. І більше про такі випадки абсолютно правильної демократії я розкажу, коли говоритиму про наступну свою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2123 народної депутатки Шкрум. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати. Поправка 2123, тому що була фундаментальна доповідь саме по цій поправці.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2127. Шкрум. Будь ласка (Шум у залі).

Я перепрошую, не я вів засідання, вів Дмитро Олександрович, тому я не знаю, на якій підставі не було надано.

Зараз поправка 2127. Шкрум Альона Іванівна. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Дякую. Колеги, якщо ви думаєте, що фракція «Батьківщина» отримує задоволення від того, що ми вимушені ставити на голосування всі наші поправки, то це не так, але це на сьогодні єдина можливість привернути увагу до тих неправильних норм щодо викупу цінних земель, передачі земель у власність, щодо того, як поводяться із державними землями. Ми це робили за все парламентське скликання лише двічі. Обидва рази це стосувалося принципових для нас і для наших виборців, і не тільки для наших виборців, земельних питань. Насправді, це міжнародна абсолютно демократична практика: коли опозицію не чують і її поправки і думку не приймають і не сприймають, вона змушена виступати і піднімати ці поправки. Наприклад, сенатор США Тед Круз, виступав 24 години з трибуни, захищаючи медичну реформу *Obamacare*, без туалету, без виходу, без їжі. І це була історія для захисту медичної реформи. Так само ми сьогодні виступаємо за захист української землі...

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сподіваюся, ми до такого не дійдемо.

Ставлю на голосування поправку 2127. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 59.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2128. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Я, на жаль, не зможу, як Тед Круз, говорити 24 години, бо у мене всього 1 хвилина. Але я ще раз змушений зазначити, що моя поправка 2128 стосується абсолютно хаотичного перерозподілу повноважень держави щодо здійснення контролю за використанням, придбанням сільськогосподарських земель. На жаль, нам пропонують якісь абсолютно хибні, химерні конструкції. У попередніх поправках, моїх зокрема, піддавалося критиці те, що у нас, виявляється, сільські, селищні ради здійснюють державний контроль. Таку цікаву конструкцію було застосовано.

І ось так у нас все відбувається. Скасовуються повноваження центрального органу виконавчої влади, якась частина тих повноважень передається на абсолютно незрозумілий рівень, а якась частина цих повноважень взагалі нікуди не передається, вони просто зникають, хоча це призведе до абсолютного хаосу в земельних відносинах.

Тож прошу підтримати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2128. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 53.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка. Славицька. Не бачу Антоніни Керимівни. Можемо ставити на голосування?

Поправка 2129. Надаю слово Волошину. Будь ласка.

ВОЛОШИН О.А. Дякую, Дмитре Олександровичу. Я вдячний, що колега Альона Шкрум з «Батьківщини» нагадала про практику філібастеру, яка, дійсно, історично з часів батьків-засновників Сполучених Штатів існує як усталена практика у Сенаті США. І це взагалі нормальна ситуація, коли опозиційні фракції використовують будь-які законні методи, щоб доносити свою позицію. У протилежному випадку виборець із будь-якої політичної сили може запитати: «Якщо ви були проти чогось, чого ви мовчали?» Адже якщо влітку 2019 року сформовано монобільшість і якби опозиція не мала можливості хоча б поправками або в інший спосіб доносити свою позицію або намагатися переконати монобільшість, то взагалі тоді присутність інших фракцій, крім однієї, не мала б жодного сенсу. Але тоді це суперечило б власне ідеї демократичного парламентаризму в нашій державі.

Відтак я вважаю, що тепер, у ці тижні, ми проходимо нормальний тест на наявність в Україні демократичного парламенту, де в рамках законних процедур...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олегу Анатолійовичу. Бачу, що ви підтримуєте політику Сполучених Штатів Америки.

Переходимо до голосування за поправку 2128. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 53.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Поправка 2133. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Однією із мотивацій прийняття і цього закону, і власне земельної реформи, є те, що це залучить в Україну інвестиції. Але, на жаль, політика, яку демонструє нинішній уряд, призводить до зворотного. І минулий рік показав, що, навпаки, порівняно з попереднім роком ми втратили інвестицій більше як на 800 мільйонів. Якби ми цей час витратили не на цей шкідливий законопроект, який нічого не принесе, крім проблем, українському народу і українським громадянам, а на розгляд законопроектів, які наблизили б в Україну мир, зокрема тих, які передбачено і Мінськими домовленостями, їх політичною частиною, то, я переконаний, це було б схвально сприйнято і українським суспільством...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2133. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 52$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Одразу можемо поправку 2138 ставити?

Ставлю на голосування поправку 2138. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 52.

Рішення не прийнято.

Поправку також не враховано.

Наступна поправка 2140. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Поправка 2140 стосується статті 25 Закону України «Про землеустрій». Нею пропонується в пункті 6^1 слова «територій територіальних громад» замінити словами «територій адміністративно-територіальних одиниць».

Чергова поправка спрямована на те, щоб посилити можливості об'єднаних територіальних громад, місцевих органів влади в рамках проведення цієї земельної реформи. Але все-таки я сподіваюся, що стане мудрості — і закон буде направлено на доопрацювання, що рекомендують зробити, зокрема, юридичне і науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України.

Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2140. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 49.

Рішення не прийнято.

Поправка 2141. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Дякую, шановний Голово. Дмитре Олександровичу, український парламент — це місце для дискусії, обговорення законопроектів, поправок. Усі ми і громадяни України розуміємо, що ті поправки, на яких ми наполягаємо, було відхилено комітетом, але нашим колегам і громадянам дуже цікаво, чому їх відхилено. Хотілося б почути аргументацію голови профільного комітету Миколи Тарасовича, чому відхилено ці поправки. Адже у нашого колеги члена парламентського аграрного комітету складається враження, що Микола Тарасович не доповідач законопроекту, а блокує трибуну. Ми почули про те, що Микола Тарасович блокує трибуну, а його колега з аграрного комітету просив звільнити трибуну.

Шановні колеги, я прошу вас підтримати мою поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте підтримаємо Миколу Тарасовича. Якщо ваші колеги хочуть постояти поруч, будь ласка, хай приєднуються до Миколи Тарасовича.

Ставлю на голосування поправку 2141. Прошу визначатися та голосувати. «За» – 61.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2143. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Я хочу також вам доповісти, що я, як і мій колега Волошин, також ϵ прихильником політики Сполучених Штатів, наприклад, щодо федеративного устрою країни. Але це окрема історія.

Я хотів би звернути увагу на те, про що казала Альона Шкрум щодо блокування законопроекту № 2178-10. Дивіться, концентрація землі не повинна перевищувати: 35 відсотків земель сільськогосподарського призначення громади, 8 відсотків — в рамках області і 0,5 відсотка — для країни. Наприклад, що могло бути: Закарпатська область — 36 тисяч гектарів, Київська — 132, Сумська — 135, Запорізька — 179 тисяч гектарів, Харківська — 192, Дніпропетровська — 200, і Одеська — 207 тисяч гектарів. Якби, вибачте за слово, не стали в позу, сьогодні було б не 100 гектарів, а 207 тисяч гектарів в одні руки. І за це я також вдячний комітету і цьому парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2143. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 2155. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дякую, Дмитре Олександровичу. Знов-таки, якщо вже продовжити тему Сполучених Штатів, дуже показовим ϵ не історичний, а поточний приклад санкційної політики Сполучених Штатів. Жодного разу Сполучені Штати не вводили санкції проти власних громадян, активно використовуючи цей інструмент натомість щодо громадян іноземних держав, що ϵ абсолютно нормальною усталеною практикою. Натомість в Україні ми вже бачимо, що у нас РНБО вводить санкції проти контрабандистів, зараз проти тих, хто ніби займається обміном валюти. Мені цікаво, як вони хочуть до цього приплести абсолютно умовне положення про фінансування тероризму. І завтра будуть санкції проти тих, скажімо, хто якось не так орендував або приватизував землю.

Тобто виходить так, що в Україні абсолютно свідомо через РНБО Президент Зеленський зруйнував систему правосуддя. Адже на сьогодні немає жодного захисту в судах, до них навіть не звертаються. Натомість довільно, кажуть, що за гроші, включають у санкційний список, а за більші гроші виключають із санкційного списку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2155. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 5\bar{1}$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Я не зрозумів, поправку 2144 враховано ж.

Поправка 2144. Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Дякую. Поправку враховано редакційно, а я мушу просити врахувати її повністю, колеги, і знову пояснювати, чому ми знову і знову мусимо піднімати свої поправки. Тому що, на жаль, монобільшість нас не чує в цьому питанні.

І продовжу наш короткий історичний екскурс. Насправді, це абсолютно нормальна практика і в Європі, і в Сполучених Штатах, і в Південній Кореї, і в усіх демократичних країнах. Коли парламентська більшість не чу ϵ , то опозиція змушена ставити поправки, виступати і доносити позицію фракції і опозиції.

Був не лише Тед Круз, який виступав більше як 20 годин, а були й інші сенатори США, які виступали протягом 10 годин. Наприклад, інший сенатор Пол Раян виступав упродовж 10 годин проти спостереження телефонних розмов федеральним урядом, захищаючи американців від незаконного спостереження за їхніми телефонними розмовами. Протягом 10 годин з трибуни виступав один сенатор. І це не вважалося ніякою ні узурпацією, ні зловживанням, а нормальним демократичним процесом. Так само відбувалося і в парламенті Франції, коли депутати подали 157 тисяч поправок. Про це я розкажу детальніше під час розгляду наступної поправки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я просто зараз можу поставити так запитання, що цю поправку буде відхилено. Розумієте? Якщо ми займаємося політикою, то може бути така біда. То як мені зробити? (Шум у залі).

Не погіршить? Можна провалити? Це моє право, я про це і кажу. Тому давайте не зловживати правами одне одного.

Ставлю на голосування поправку 2144. Її враховано редакційно. Автор наполягає на повному врахуванні. Тому ставлю на голосування поправку в редакції, зазначеній комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 105.

Поправка залишається врахованою редакційно (Шум у залі). Пропозицію автора я поставив, усе правильно. Повне врахування (Шум у залі). Сергію Володимировичу, давайте не будемо! Я знаю, що я ставлю. Наступного разу поставлю так, щоб вона не залишилася врахованою.

Наступна поправка 2159. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Ця поправка стосується статті 28 Закону «Про землеустрій». Але я хотів би продовжити ту тему, яку вже неодноразово порушували колеги, яка стосується інвестицій.

Переконаний, що в цьому залі ні в кого немає сумнівів, що капітальні інвестиції є основою модернізації. Індекс капітальних інвестицій у 2020 році обвалився більше як на 38 відсотків, у тому числі в сільське господарство — більше як на 55 відсотків. І, на жаль, все це свідчить про те, що в 2020 році в агропродовольчих секторах економіки відбулася серйозна інвестиційна криза, глибина якої співмірна з дуже непростим 2009 роком. У цих умовах проводити земельну реформу, на мій погляд, небезпечно. Натомість треба говорити про зміну уряду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2159. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 49$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2160. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! За всієї поваги, ми у цьому залі всі займаємося політикою, ми в принципі і є політики. Це не експертна конференція з аграрних питань, а зал Верховної Ради, куди люди нас обрали саме для того, щоб проводити політичну лінію і нічого іншого. Більше того, головну відповідальність за законодавство несе правляча більшість. Коли ви будете в опозиції, ви також будете займатися абсолютно політикою. Депутат не може собі дозволяти лише приниження та образи на адресу колег, що передбачено Регламентом та Конституцією. Усе інше він може абсолютно

спокійно висловлювати в цій залі. Це і ϵ святе право народного депутата – робити політичні заяви, а не лише експертні чи фахові.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2160. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 49.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2164. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Ця поправка стосується статті 28 Закону України «Про землеустрій». Її метою так само є поліпшення цього законопроекту наскільки це можливо. Хоча з огляду на те, що з попередньо розглянутих більше як 2 тисяч поправок, значну частину не враховано, вважаю, що цей законопроект дуже важко зробити якісним, ефективним і таким, який би працював у інтересах людини і держави.

Тому, наполягаючи на тому, щоб цю поправку було поставлено на голосування, продовжую наполягати на тому, аби все-таки зал знайшов у собі мужність і направив цей законопроект на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2164. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 47$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 2165. Славицька Антоніна Керимівна.

Волошин Олег Анатолійович.

ВОЛОШИН О.А. Дякую, Дмитре Олександровичу. Взагалі, в цілому я хочу привітати насправді керівництво Верховної Ради, всіх колег, бо ми абсолютно доброчесно проходимо цей процес заслуховування поправок. Це є, дійсно, демонстрація вашої поваги до Регламенту, демократичних процедур. Я вважаю, що якщо процес іде повільно, то в таких питаннях і поспішати не потрібно, адже всім зрозуміло, що ухвалюють законодавство на десятиліття. Дай Боже, щоб у цій країні був мир і спокій. І яке б законодавство зараз не було прийнято, всім зрозуміло, що принципово його змінити найближчим часом не вдасться. Тому необхідно дуже уважно до цього поставитися. Якщо вже ця реформа проводиться, то, справді, треба, щоб був час про неї уважно подумати і все ретельно підготувати, щоб не довелося переголосовувати. Адже так уже було декілька разів, коли буквально за півроку до прийнятих законів треба було вносити зміни, бо виявлялося, що в них якісь нісенітниці або їх не можна виконати, або один закон суперечить іншому.

Тому дякую вам за ваше терпіння і час. І прошу поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2165. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 50.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2170. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Шановні колеги, Миколо Тарасовичу! Це чергова поправка, яка спрямована на те, щоб посилити відповідальність, здатність проводити ефективну і результативну політику відповідним органом державної влади, посилити відповідальність Кабінету Міністрів за реалізацією державної земельної політики. Хоча ми розуміємо, що хоч як підвищуй потужність чи відповідальність нинішнього Кабінету Міністрів, та він, на жаль, мало на що здатний. Тому, зокрема, і розгляд цього законопроекту, і та інформація, яку було озвучено під час розгляду поправок, щодо аналізу стану, зокрема, економіки, соціальної сфери, тільки підтверджує той факт, що необхідно спочатку відправити Кабінет Міністрів у відставку, сформувати ефективний уряд...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2070 Павленка. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a \rangle\rangle - 52$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 2180. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. У нас тут гаряча дискусія, хто у вашій фракції «соросьонок», а хто ні. Але ми зараз повертаємося до питання. Для нас принципово важливо, щоб народ дав оцінку оцим нелюдським, ненародним змінам. Ми виступаємо за те, щоби народ України оцінив таку новацію, оцінив бажання за безцінь продати найдорожче, що є у наших громадян, — рідну українську землю.

Тому ми наполягаємо на тому, щоб цей законопроект направити на повторне друге читання. Безумовно, ті норми закону «Про землеустрій», які ми розглядали, мають залишитися в тій редакції, в якій вони є. Не дурні народні депутати України його приймали, як і всі закони, які супроводжують Земельний кодекс. Тому ми наполягаємо, залиште...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2180. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 53$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2175. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Ця поправка має технічний характер, вона стосується документації із землеустрою. Але я хотів би не погодитися з Олегом Волошиним, який сказав, що все відбувається згідно із Регламентом. Формально — так, візуально — так. Але насправді ніякого обговорення поправок не відбувається, доповідач не реагує на жодні запитання. Тобто зовні це виглядає нібито як дотримання Регламенту, але з точки зору змісту все відбувається точнісінько так само, як і під час прийняття головного закону про ринок землі. Це до реальної парламентської процедури не має, по суті, ніякого відношення, бо в залі не відбувається жодної дискусії. Тобто ми оголошуємо наші поправки, у відповідь мовчання, нічого не відбувається. І ми просто говоримо про те, що насправді це питання взагалі неможливо розглядати без проведення всеукраїнського референдуму, в тому числі і того, який організовує партія «Батьківщина».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2175, комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 56$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2181. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Прошу надати слово Миколі Скорику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик Микола Леонідович.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ця поправка, яку ми пропонуємо з моїм колегою паном Павленком і яку я зараз представляю, теж має технічний характер, вона стосується статті 32 Закону України «Про землеустрій». Пропонується слова «Державний форд документації із землеустрою та оцінки земель ведеться в електронній формі» доповнити словами «і розміщується виключно на державних ресурсах».

Я хочу скористатися цією хвилиною, яку маю для представлення цієї поправки, для того щоб зайвий раз закцентувати увагу українського суспільства

на тому, що необхідно знов-таки звернутися до монобільшості з тим, щоб вона все-таки відкликала цей ганебний законопроект і почала виконувати передвиборчі обіцянки, які давала на президентських і на парламентських виборах, стосовно того, що важливі для держави питання будуть вирішуватися тільки після референдуму, і щоб Рада взялася до вирішення справді важливих для держави питань, таких як мир, тарифи і підтримання економіки.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2181. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 55$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2183. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Власне, це чергова поправка, яка стосується змін до Закону «Про землеустрій», вона, швидше, технічна. Водночас, хочу вчергове наголосити ось на чому. Яка мета будь-якого закону, яка мета діяльності держави і будь-якого державного органу? Це в першу чергу підвищення якості життя українського громадянина. У наших умовах це і покращення демографічних показників: зростання народжуваності, продовження тривалості життя. До чого може призвести прийняття такого закону? На жаль, це може якраз погіршити всі ці показники, призвести до зменшення чисельності населення, обезкровити величезну кількість населених пунктів, сіл в країні.

Тому для чого приймати закон, якщо він робить державі гірше, а окремим поодиноким великим землевласникам краще?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2183. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2186. Шуфрич Нестор Іванович. Сподіваюся, ви до колег не будете приєднуватися щодо підтримки наших іноземних партнерів.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний головуючий. Ми наполягаємо на запропонованій нами редакції статті, поправкою ми суттєво уточнюємо нашу позицію. І ви знаєте, що ми вважаємо, що всі питання, які сьогодні розглядаються, врегульовано тими законами, до яких пропонуються зміни.

На сьогодні всі ті поправки, які пропонуються, мають на меті захист інтересів не землевласників, а орендарів, а це суперечить принципу, який було задекларовано Президентом Зеленським. Фактично всі ті поправки ведуть до пограбування наших землевласників. Тому ми і просимо відкликати цей законопроект, повернути його на повторне друге читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так давайте тоді поправки знімемо і одразу перейдемо до голосування. І тоді буде приймати рішення зал.

Поправка 2184, комітетом її не підтримано. Прошу визначатися.

((3a)) - 51.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2187. Шкрум.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Знову доброго дня! І знову я трохи продовжу історичний екскурс з точки зору того, що опозиція має право і має взагалі обов'язок боротися за принципові речі.

Наприклад, у 2006 році у Франції опозиційна частина парламенту подала 137 тисяч поправок до законопроекту, яким пропонувалося змінити частку держави в *Gaz de France*. *Gaz de France* – це величезна корпорація, яка постачає газ для населення. Законопроектом було запропоновано змінити частку державної власності з 80 відсотків на 34 відсотки. Ті 137 тисяч поправок привернули увагу до цього дуже важливого питання, і на наступних виборах ця частина парламенту набрала дуже велику кількість голосів, бо французи їх почули.

Так само ми сподіваємося, що і українці нас сьогодні чують і обов'язково зможуть висловити свою думку на всеукраїнському референдумі, який «Батьківщина» ініціює якраз із цього питання, як і з інших питань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Альоно Іванівно, ви якось щодо поправки говоріть, бо таке враження, що ви зараз робите екскурс в історію політики, причому не нашої. Дякую. Ви обізнана людина, ми розуміємо. Але я бачу, що у вас там нотатки, трактат. Тоді давайте ми їх просто зачитаємо і не будемо витрачати час.

Ставлю на голосування поправку 2187. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 2188. Кириленко.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Чому наша фракція виступає категорично за проведення референдуму? Друзі, на наших очах руйнується до основи комплексний, цілісний документ, ім'я якому Земельний кодекс. Натомість пропонується руйнація і хаос.

Ось дивіться, що пропонується цією поправкою. Пропонується розширити перелік інформації Державного фонду документації із землеустрою та оцінки

земель, яка буде доступна юридичним та фізичним особам. Пропонується забезпечити максимальний доступ громадян до такої інформації.

Відхилити — це значить, навпаки, закрити, приховати, зробити непрозорими всі дії із землею. Це означає шахрайство, корупцію, тотальне зловживання. Невже за це боремося, люди добрі?

Дмитре Олександровичу, подивіться, що у абсолютної більшості ваших депутатів навіть порівняльної таблиці немає. Ми боремося за закон, за державу – абсолютна байдужість, усі чекають, коли буде фінальне голосування і 280 голосів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2188. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 2192. Павленко.

А, Шуфрич, бачу. Поправка 2191.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. Ми пропонуємо виключити підпункти 19-35, які стосуються ведення Державного земельного кадастру. Я ще раз наполягаю на тому, що це питання врегульовано чинними законами і немає ніякої необхідності вносити в них поправки.

Ще раз звертаю увагу і колег народних депутатів України, і тих, хто зараз спостерігає за трансляцією, що всі ці питання врегульовано, а зміни мають на меті лише одне — захистити права людей, які фактично мають намір пограбувати землевласників, за безцінь забрати у них гроші. Тому ще 20 років тому, прийнявши Земельний кодекс, ми стали на захист саме землевласників та їх нащадків, щоб їх діти та онуки мали реальну можливість обробляти землю і отримувати спадщину, а не продати за безцінь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2191. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2192. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, пане Голово. Ця поправка стосується частини першої статті 35 Закону України «Про землеустрій» і має, швидше, технічний характер. Прошу її поставити на голосування і по можливості підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2192. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 48$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2196. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Поправка 2196, власне, спрямована на те, аби зновтаки посилити спроможність місцевого самоврядування, об'єднаних територіальних громад. Під час розгляду цього законопроекту протягом цього тижня надходять численні звернення від керівників об'єднаних територіальних громад, від керівників районів, інших органів місцевого самоврядування з великою кількістю запитань. Це запитання про те, а як же ж реалізувати такий закон. Люди, які працюють безпосередньо на місцях, розуміють всі складнощі на сьогодні визначення їхніх повноважень, зокрема, з точки зору фінансового забезпечення виконання делегованих їм державою повноважень, які на них навішали, але при цьому не забезпечили можливостями їх реалізовувати. Недосконалість роботи центральних органів влади...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2196. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 52$.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 2198. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Дякую, Дмитре Олександровичу. Шановні колеги, народний депутат є представником українського народу. За партію «Батьківщина» і за наших колег з «Опозиційної платформи — За життя» проголосувало 3,1 мільйона виборців. Ви не чуєте ні нас, ні колег, ви не чуєте громадян України, чиї інтереси ми представляємо сьогодні.

І громадяни не можуть зрозуміти, чому немає жодної відповіді ні на одну поправку, чому ви не можете пояснити причини відхилення пропозицій народних депутатів, адже цей законопроект, який вже один раз Верховна Рада відхилила, абсолютно нічим не відрізняється від попереднього законопроекту.

Миколо Тарасовичу, поясніть громадянам, колегам відмінність між цими законопроектами. Це той самий ганебний законопроект про розпродаж української землі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2198 Пузійчука. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 62.

Рішення не прийнято.

Поправка 2199. Славицька Антоніна Керимівна.

СЛАВИЦЬКА А.К. Цією поправкою пропонується внести зміни до статті 35 Закону України «Про землеустрій». Передбачається з переліку підстав для проведення інвентаризації масиву земель сільськогосподарського призначення виключити таку підставу, як рішення сільської, селищної, міської ради, на території якої знаходиться масив.

Я також хочу сказати, що Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України взагалі зазначило і вважає хибним підхід, коли пропонується поставити повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, в залежність від рішень представницьких органів місцевого самоврядування.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2199. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка Шкрум?

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Дякую, колеги. Дійсно, я проводжу невеличкий екскурс в історію, щоб пояснити, що це не є поправочним спамом, як багато хто з колег каже, а що це нормальний захист інтересів наших виборців. Але це захист не лише наших виборців, а й малих, середніх і великих фермерів, які дуже переживають через конкретні норми цього законопроекту. Переживають, що вони не зможуть викупити землю, не зможуть знайти нормальне фінансування для того, щоб отримати цю землю, і переживають через інші норми цього проекту закону.

Саме тому наші поправки, які не було враховано, і неможливість на сьогодні їх відстояти в парламенті, змушує нас організувати всеукраїнський референдум щодо одного із ключових питань, а саме обігу земель сільськогосподарського призначення. Сподіваюся, що нам це вдасться і що ми зможемо почути думку українських громадян. Саме Президент Зеленський, як і багато хто в цьому парламенті, наполягав на законах про народовладдя і на тому, що такі питання мають вирішуватися на всеукраїнському референдумі. Я думаю, що важко з цим не погодитися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я ще раз звертаюсь до вас. Якщо ви хочете, щоб вашу поправку якось було підтримано, треба про неї щось казати, інакше незрозуміло, за що голосувати. Що ж ви так наполягаєте? Незрозуміло просто. Може, хтось і підтримав би, було б трохи більше голосів.

Ставлю на голосування поправку 2203. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 66.

Рішення не прийнято.

Поправка 2205. Кириленко.

КИРИЛЕНКО І.Г. Шановний Дмитре Олександровичу! Звертаюся особисто до вас як до державного діяча. Скажіть, будь ласка, в країні є землі державної, комунальної і приватної власності. Хто повинен інвентаризовувати землі державної власності? Логічно — держава. Для чого? Зберегти треба хоч щось у державі заради продовольчої і національної безпеки. Це особливо цінні землі для насінництва, гібридизації, сортовипробувань.

Друзі, якщо ми без цього залишимося, на що ми себе прирікаємо? Дмитре Олександровичу, скажіть будь ласка, хіба це не абсурд — відхилити цю поправку? Чого ж відхиляти? Хай держава інвентаризує, що у неї є і що повинно залишитися для національної безпеки, продовольчої безпеки. Ні, відхилити.

Чому на референдумі ми наполягаємо? Давайте в народу запитаємо, може, люди розумніші, ніж ми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2205. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 79.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 2206. Славицька.

Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дякую. Дмитре Олександровичу, зараз був просто блискучий приклад. Пан Кириленко, по-моєму, ще, знаєте, не розжував, у чому суть його поправки і чому вона важлива. Проста категорія: продовольча безпека. Для її забезпечення необхідно було підтримати цю поправку — і результат на табло такий самий.

Тому, слухайте... Та що ми будемо бавитися. Скільки разів було так, що до законопроектів подавали поправки люди з абсолютно різних фракцій... Я пам'ятаю, скільки Ніна Южаніна пропонувала абсолютно слушних поправок до так званої податкової реформи, яка насправді була знищенням малого і середнього бізнесу. Жодного разу ці поправки не було підтримано, якщо не було команди «прошу підтримати та проголосувати».

Тому ми, дійсно, як абсолютно розумні люди не будемо битися головою в закриті двері. Ми просто будемо говорити ті політичні меседжі, які важливі для наших виборців, а не намагатися достукатися до тих, хто все одно не хоче слухати, а слухає тільки ваші команди з президії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2206, комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 56.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2207. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! Я хотів би звернутися щодо змісту поправки. Ви дуже часто апелюєте, що колеги не підтримують, бо ми не в повній мірі розкриваємо її сутність. Я пропоную всім колегам заглянути в порівняльну таблицю до повторного другого читання, тоді не буде виникати таких питань.

А щодо обґрунтування нашої поправки і взагалі в цілому неголосування за цей проект закону я ще хотів би нагадати про такий момент, як запровадження санкцій щодо фізичних і юридичних осіб. Це є суттєвим незаконним, неконституційним кроком, який унеможливлює економічну діяльність взагалі в Україні, який віддаляє звідси зовнішнього інвестора. Ви згадайте стосовно Китаю. Китай, здається, в 2013 році планував взагалі зайти в Дніпропетровську область, в Автономну Республіку Крим, для того щоб на базі орендної землі інвестувати колосальні кошти у сільськогосподарське виробництво. Це приклад навіть державноприватного партнерства, яке може існувати за інституту оренди землі, а не продажу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2207 Колтуновича. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 61.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено. Але бачите, пояснили і трохи більше голосів одразу. Наступна поправка 2215. Шкрум.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Дякую, колеги. Двома моїми наступними поправками (2215, 2216) пропонується змінити, насправді, логіку цього законопроекту, і це повторюється у всіх моїх поправках до законопроекту. Пропонується вилучити пункт 20. А логіка дуже проста: землі державної власності мають передаватися в оренду, а не передаватися у володіння чи у власність. І така логіка повторюється в усьому тексті. Наразі це стосується в тому числі болючого питання інвентаризації масиву земель сільськогосподарського призначення. Є конкретні норми, з якими ми не погоджуємося. Ми пропонуємо такі норми щодо оцінки земель та інвентаризації виключати.

Сподіваюся, що моє пояснення дає можливість щось трохи зрозуміти, але насправді нашу логіку зал не приймає і нашу логіку не прийняла монобільшість. Саме тому ми мусимо ці поправки піднімати знову і знову. Мусимо звертатися до українців і ставити їм запитання на всеукраїнському референдумі, який відбудеться, я сподіваюся.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тут без пояснення комітету ніяк. Микола Тарасович Сольський.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановна колего, у законопроекті саме так і ϵ , як ви щойно зазначили. У власність державна земля не продається, не можна продавати, а здійснюється розпорядження правами на землю всіма іншими, крім власності, такими як оренда.

Щодо питання інвентаризації, яке ви порушили і яке часто звучить. Навпаки, цим законопроектом, на велике прохання місцевих громад, пропонується розширити їхні повноваження щодо інвентаризації не тільки землі державної і комунальної власності, але й інших форм власності за власною ініціативою, для того щоб не було ухиляння в тому числі від податків. Тому повноваження щодо інвентаризації, навпаки, розширено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2215 Шкрум. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 58$.

Рішення не прийнято.

Поправка 2217. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дмитре Олександровичу, в порядку жесту доброї волі прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2217. Прошу визначатися та голосувати. $\ll 3a \gg -53$.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтримано.

Поправка 2218. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 52.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 2221. Шкрум.

ШКРУМ А.І. Фракція «Батьківщина». Доброго дня, колеги, знову! Я думаю, що з цим законопроектом уже все очевидно. На жаль, переважну більшість, 99 відсотків, наших поправок не прийнято. Тому ми мусимо знову і знову про це говорити. І ми це робимо тільки тому, що до нас звертаються і наші виборці, які за нас голосували, і інші громадяни, які за нас не голосували, але на сьогодні є малими, середніми і великими фермерами, які не погоджуються з конкретною логікою цього законопроекту.

Я думаю, що в часи ескалації воєнного конфлікту на Донбасі і в часи карантину і пандемії ми точно були б набагато ефективніші, якби змогли знайти

спільну мову щодо конкретних поправок. І ми зняли б величезну кількість наших поправок, якби ті принципові речі, про які ми тут зазначали, було б прийнято. І я сподіваюся, що це останній раз в цьому парламенті, коли ми не можемо знайти таку спільну мову і мусимо ці питання порушувати і виносити їх на всеукраїнський референдум.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Знову позиція комітету. Будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановна колего, ви здивуєтеся, але від вашої фракції враховано повністю 115 поправок, редакційно — 41 і частково — 22.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2221. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 59.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2223. Кириленко.

КИРИЛЕНКО І.Г. Шановний Дмитре Олександровичу! Знову апелюю до вас. Поправка абсолютно зрозуміла. Децентралізація — це одна з реформ, яка Україні потрібна, як повітря. Але чому вона половинчаста? Ми хочемо цією поправкою зробити, щоб вона була наповненою.

Ось послухайте, що пропонується поправкою. У зв'язку із створенням ОТГ, які фактично є складовою адміністративно-територіального устрою України, варто передбачити існування проєктів землеустрою щодо встановлення меж не лише адміністративно-територіальних одиниць, а і територій територіальних громад. Передається земля громадам, яка навколо. Громади землю інвентаризували і передали в довготермінову оренду, а не продали. І кожного дня капають кошти на утримання, на розвиток. Земля в державній власності, земля під контролем, громада розвивається. Від продажу тому чи тому громада нічого не виграє.

Відхилити. Спасибо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2223 Кириленка. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 82.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка 2224. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Наполягаю. Шановний пане Голово! Хотів би продовжити тему і нагадати, що було сказано. Учора мій колега Юрій Загородній наводив окремі положення з монографії Гайдуцького «Правда про ринок землі», де доповідач провів паралелі між валовим внутрішнім продуктом країни в розрахунку на душу населення і прив'язкою...

Я вибачаюся, тут колега стоїть перед носом, не видно нікого. Дякую. Нічого, буває.

Доповідач провів паралелі між ВВП на душу населення і вартістю одного гектара землі. Так от, я хотів би навести дані, що Україна за розрахунком ВВП на душу населення посідає 122 місце у світі, показник за 2019 рік — 3659 доларів. Сусідня Молдова — майже 4 тисячі 500 доларів, уявіть собі. У Молдови ВВП на душу населення більший в розрахунку на 1 тисячу доларів, ніж у нас. У Польщі — 15,5 тисячі, в Угорщині 16,5 тисячі. Болгарія — 9,7, Білорусь — 6,6 тисячі доларів. Розумієте, якщо такі методологічні речі застосовуються при ціноутворенні, вони ϵ на сьогодні далекими від реального стану справ у світі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 2224 Колтуновича, комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 50$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2230. Шкрум.

ШКРУМ А.І. Доброго дня, колеги, знову. Це знову та частина, яка стосується децентралізації, про яку вже неодноразово говорив мій колега Іван Григорович Кириленко. Я прошу виключити із проекту закону пункт 22, з яким ми не погоджуємося, і прошу зрозуміти нас. Децентралізація надзвичайно важлива. Я мала честь працювати у профільному комітеті з децентралізації і бачити, як цей процес запускався. Але децентралізація в цьому сенсі має бути справжня, коли передаються не тільки повноваження, але й фінанси. І саме ці поправки дублюються, моя поправка дублює поправку Івана Григоровича Кириленка, про яку він тільки що доповідав цьому залу.

Я дуже сподіваюся знов-таки, що цей законопроект ϵ останнім законопроектом, який настільки роз'єднує зал Верховної Ради і суспільство, щодо якого ми не змогли знайти компромісних, консенсусних поправок, які ми могли б прийняти, але не технічних, як ті сто, які прийнято комітетом, а справжніх і фахових, довкола яких могли б об'єднатися малі і середні фермери, всі фракції в цьому залі і вся Україна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2230. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 67.

Рішення не прийнято.

Бачите, колеги з профільного комітету вже приєднуються до Миколи Тарасовича, щоб разом стояти на трибуні і захищати цей законопроект. Я зрозумів.

Наступна поправка 2231. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Змінами до цього закону нам пропонують нову статтю, яка називається «Проекти з землеустрою щодо встановлення меж територій територіальних громад». Ця стаття стосується в тому числі і зміни меж міських територіальних громад. Але жодного слова про те, що згідно із підпунктом 29 статті 85 Конституції України зміна меж міст належить до компетенції Верховної Ради України, в цій статті не сказано. Згадуються міські ради, щось там інше, але про Верховну Раду України жодним словом, жодним чином не зазначено. Ця норма принаймні є сумнівною з точки зору української Конституції. Ми знову отримаємо те, що отримали стосовно закону (проект № 1008), коли так само стояв інший представник монобільшості і розповідав нам, що все конституційно. Потім отримали висновок Конституційного Суду про неконституційність — і почалася одразу атака на Конституційний Суд. Щоб такого не відбувалося, треба приймати закони нормальної якості, а не те, що, на жаль, нам пропонують.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2231 Власенка. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 61$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2232. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні громадяни! Зверніть увагу на цей законопроєкт, на якість його підготовки. Цей законопроєкт український парламент уже відправляв один раз на підготовку до повторного другого читання. До нього знову було подано більше як 3 тисячі поправок, з них 600 враховано тільки від «Слуг народу», 100 поправок враховано від «Батьківщини» і ще більше як 300 — від інших політичних партій і фракцій.

Миколо Тарасовичу, поясність громадянам України, чи варто вносити знову повторно до зали настільки ганебні законопроекти, настільки низької якості, які мають на меті розпродаж української землі. Громадяни України, ваші виборці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2232. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 54$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2233. Павленко, Королевська.

Поправка 2243. Волошин.

ВОЛОШИН О.А. Дякую ще раз. Абсолютно підтримую думку, яка щойно була висловлена колегами з «Батьківщини», про те, що якість цього законопроекту жодним чином не покращилася в проміжку між тим, як Верховна Рада відправила його на доопрацювання, і тим, що ми розглядаємо зараз. Ми розуміємо, що дуже тиснуть і аграрні холдинги, і зовнішні кредитори, щоб все-таки його прийняти. Але знову наголошу на ключовому моменті. Усе це матиме значення виключно в тому разі, якщо в Україні збережеться мир і буде взагалі, в принципі, комусь до того, щоб інвестувати в український агарний сектор. Адже ситуація не просто на сьогодні, а на ці години розгортається таким чином, що людям буде точно не до того, щоб розмірковувати про те, як змінювати межі ОТГ чи як там передавати землі в якусь власність. А Верховна Рада займається зовсім не тим, що могло б забезпечити деескалацію ситуації навколо України, зокрема на Донбасі. Але мова вже йде (ми всі бачимо) зовсім не про Донбас, а про виживання української держави в тому вигляді, в якому ми її знаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2243. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 49$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Олегу Анатолійовичу, наступні дві можемо також ставити?

Будете наполягати? Не наполягаєте. Дякую.

Поправка 2246. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! А головне, шановні виборці! Я хотів би звернути вашу увагу на той факт... (Ну, знову стали перед носом... Дякую).

Шановні виборці, я хотів би звернути увагу на той факт, що на сьогодні на 16 годину заплановано позачергове засідання Верховної Ради України. Ми всі з вами бачили порядок денний, який запропоновано. Я вам у вівторок, у середу неодноразово озвучував, які на сьогодні є критичні проблеми в економіці і соціальній сфері, які питання в тарифній політиці. Це рекордні борги за комунальними платежами, дві треті запозичень дохідної частини бюджету, шалені борги за комунальні послуги (82 мільярди гривень), падіння економіки протягом 20 місяців, промисловості, сільського господарства, безробіття і інші речі. Це критична економічна ситуація. Ми не бачимо цих питань у порядку денному.

Тому, я повторюю, «Опозиційна платформа — За життя» не братиме участі в таких позачергових засіданнях, доки в порядку денному не буде щонайменше програми подолання наслідків COVID-19.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2246. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 46$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2261. Волошин. Можемо голосувати? Ні?

ВОЛОШИН О.А. Тут колеги просять сказати щось гарне. Бажаю всім сьогодні гарного завершення робочого дня! І прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я одразу дві поставлю, можна? Поправка 2161. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 51.

Рішення не прийнято.

I наступна поправка 2262. Дякую вам за побажання. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 50$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступна поправка... (Шум у залі). Ми давно розглянули поправку 2530, повертатися не будемо, вибачте. Колеги, тоді підходите і кажете. Давайте ще до першої вашої поправки повернемося, коли вас не було.

Наступна поправка 2260. Шкрум.

Поправка 2261. Волошин.

Поправка 2263. Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний Дмитре Олександровичу. У продовження свого попереднього виступу (завершився час завчасно) я хочу сказати, що на сьогодні складна ситуація в Україні з COVID-19. Ви бачите, що країна погрузилася в локдаун. В Україні щодня фіксують до 20 тисяч нових випадків захворювань. В країні до 500 людей щоденно втрачають рідні і близькі. Це питання номер один в країні — фінансування, внесення змін до бюджету. Це питання номер один в країні — все-таки завантажити і перезавантажити Міністерство охорони здоров'я, яке неспроможне уже протягом року відповідати на ці виклики часу, яке провалило вакцинацію, яке провалило все, що тільки можливо.

Тому з цієї точки зору потрібно проводити позачергові засідання, в тому числі і для розгляду питання врегулювання конфлікту на території окремих районів Донецької і Луганської областей. Ви бачите, які на сьогодні є виклики в країні, ви бачите, в якому критичному стані економіка. Не може позачергове засідання проводитися для розгляду питань, які є другорядними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2263. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 48$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 2265. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Переконаний, що сьогоднішня непроста дискусія, яка тривала в цьому залі щодо цього законопроекту, буде мати позитивні наслідки з точки зору усвідомлення кожним народним депутатом своєї персональної, індивідуальної відповідальності за ту земельну реформу, яка на сьогодні нібито проводиться; що кожен зрозуміє, що спочатку необхідно підготувати державу, встановити в країні мир, збільшити добробут і можливості, спроможності кожної української родини, а лише після того, як українські люди, будучи багатими і заможними, на всеукраїнському референдумі скажуть свою позицію, якою має бути земельна політика, ми почнемо розглядати по суті законопроекти, які будуть стосуватися землі. У сьогоднішніх умовах, на жаль, це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2265 Павленка. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 47$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Наступні також можемо поставити?

Поправка 2266. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дякую, шановний Голово. Саме тому ми продовжуємо наполягати на тому, що порядок денний роботи Верховної Ради має формуватися із тих законопроектів, яких на сьогодні потребують люди, про які, зокрема, говорив мій колега Олександр Колтунович. Ми наполягаємо на тому, щоб у порядку денному чергових і позачергових засідань були законопроекти, внесені опозицією, зокрема «Опозиційною платформою — За життя», бо ми пропонуємо реальні виходи. Ми не просто критикуємо владу — ми пропонуємо, як діяти для того, щоб захистити кожну людину. Це і питання змін до бюджету в частині протидії пандемії, це питання, пов'язані з підвищенням прожиткового рівня, підвищенням пенсій. Це також питання, пов'язані з виконанням рішень Конституційного Суду, зокрема щодо тих категорій, яких незаконно в цьому залі було позбавлено їхніх можливостей.

Ми наполягаємо також на розгляді питання про відставку Кабінету Міністрів, який, на жаль, не впорався...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 2266. Комітетом її не підтримано. Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 50$.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Давайте останню поправку поставимо теж одразу на голосування, 10 секунд.

Поправка 2267. Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пане Голово, хочу подякувати вам за роботу, подякувати Миколі Тарасовичу і всьому залу за сьогоднішню роботу. І прошу поставити на голосування поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Ставлю на голосування поправку 2267. Прошу визначатися та голосувати. «За» — 62.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Пленарне засідання Верховної Ради оголошую закритим.

До зустрічі о 16 годині на позачерговому засіданні Верховної Ради України.